

**Ο ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ-ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021
ΞΑΝΘΗ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ.....	8
1.1. Νομός Ξάνθης (2014-2020):	17
1.2. Νομός Ροδόπης (2014-2020)	20
1.3. Νομός Έβρου (2014 -2020)	24
2. ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ	28
2.1 Βαμβάκι	28
2.2. Κτηνοτροφικά Φυτά	31
2.3. Καπνός.....	34
2.3.1.Πρόταση Μέτρων για υποστήριξη – ενίσχυση της καπνοκαλλιέργειας και των καπνοπαραγωγών στην περιοχή της Θράκης.....	35
2.3.2 Πρόταση για την καλλιέργεια καπνού τύπου VIRGINIA στη Θράκη	37
2.4. Σιτηρά	39
2.5. Ενεργειακές Καλλιέργειες.....	45
2.6. Προϊόντα της ΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	47
3.Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ	50
3.1. Προοπτικές και δυνατότητες τόνωσης της ανταγωνιστικότητας της κτηνοτροφίας στη Θράκη	52
4. Η ΑΛΙΕΙΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ	56
5. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ- ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΩΝ	60
6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	66
7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ.....	69
7.1. Εγγειοβελτιωτικά Έργα.....	72
7.2. Έργα Αναδασμών	72
7.3. Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου.....	73

8. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΑ 2021-2027 Ή ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ.....	75
8.1 Περιφερειακή Ενότητα Έβρου	75
8.2 Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης.....	78
8.3. Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης.....	81
9.ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.	89
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	92
ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:	98

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Αγροτικός Τομέας στη Θράκη είναι ιδιαίτερα σημαντικός, για λόγους που έχουν να κάνουν, όχι μόνο με τη διάσταση της συμβολής του στην οικονομία της περιοχής, αλλά κυρίως με την αποτελεσματική συμβολή του στη διατήρηση του κοινωνικού και παραγωγικού ιστού σε μία από τις πλέον «εθνικά ευαίσθητες» περιοχές της χώρας.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το ποσοστό των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα στη Θράκη υπερβαίνει το 20% του ενεργού εργατικού δυναμικού, συμβάλλει κατά περίπου 8% στο εθνικό γεωργικό Α.Ε.Π. και καλύπτει περίπου το 30% των συνολικών εξαγωγών της περιοχής.

Σημαντική είναι, όμως, και η διασύνδεση του με τους άλλους τομείς της οικονομίας (δευτερογενής, τριτογενής), σχέση που κάνει αντιληπτό πόσο σημαντική είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία της Θράκης για την τοπική οικονομία. Μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων στηρίζεται στο παραγόμενο προϊόν του πρωτογενή τομέα, όπως π.χ. μεταποιητικές βιομηχανίες τροφίμων, καπνού, βάμβακος και άλλων αγροτικών προϊόντων, υπηρεσίες μεταφοράς, χονδρεμπόριο και λιαν εμπόριο αγροτικών προϊόντων, τραπεζικές και εκτελωνιστικές υπηρεσίες, επιχειρήσεις εισροών (γεωργικά μηχανήματα, φάρμακα, εφόδια κτλ).

Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι ορισμένα αγροτικά προϊόντα που παράγονται στην περιοχή, όπως ο καπνός είναι μονοκαλλιέργεια και η μοναδική πηγή εισοδήματος και ζωής χιλιάδων οικογενειών αγροτών, που δεν διαθέτουν εναλλακτικές δυνατότητες για παραμονή στις πατρογονικές τους εστίες.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του ΟΣΔΕ, η καλλιεργηθείσα έκταση στη Θράκη το 2020 ανήλθε σε 2.761,430 στρέμματα (407.305 στρέμματα στην Ξάνθη, 834.490 στρέμματα στη Ροδόπη και 1.519,635 στρέμματα στον Έβρο).

Το 93,15% της εν λόγω έκτασης, καλύπτεται από παραδοσιακές καλλιέργειες (Σκληρό σιτάρι, κτηνοτροφικά, φυτά, βαμβάκι, ενεργειακές καλλιέργειες, αραβόσιτος, ελαιώνες, καπνός) και 8,38% αγρανάπαιση, ενώ το υπόλοιπο καλύπτεται με μικρά ποσοστά από καλλιέργειες της άλλης γεωργίας (αμπελώνες, δενδρώδεις, ρύζι, σπόροι σποράς, οσπριοειδή, γεώμηλα).

Σε σχέση με το 2014, πρώτο έτος εφαρμογής της υφισταμένης Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) 2014-2020, η καλλιεργηθείσα έκταση παραμένει σχεδόν στα ίδια επίπεδα, με μικρές διαφοροποιήσεις στα παραγόμενα προϊόντα που αναφέρονται στην ανάλυση της παραγωγής ανά περιοχή που ακολουθεί.

Σε ότι αφορά στους απασχολούμενους στον αγροτικό τομέα, ανέρχονται σε περίπου 100.000 στην φυτική παραγωγή και περίπου 7.500 στην κτηνοτροφία.

Ειδικότερα, για την κτηνοτροφία θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Θράκη διαθέτει σημαντικές ποσότητες παραγωγής αγελαδινού γάλακτος, της τάξης του 14% της συνολικής παραγωγής της Ελλάδος, ενώ στο αιγοπρόβειο το 3,2% της συνολικής παραγωγής. Και οι δυο τομείς για οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους είναι πολύ σημαντικοί, καθώς:

-η δραστηριότητα της αγελαδοτροφίας στηρίζει αποτελεσματικά την παραγωγή κτηνοτροφικών φυτών που καλύπτουν το 21,5% της καλλιεργούμενης εκτάσεις στη Θράκη και αποτελεί την βασική πηγή Α΄ ύλης, που μεταποιούν γαλακτοβιομηχανίες που δραστηριοποιούνται κυρίως στη Θράκη, ενώ

-ο τομέας της αιγοπροβατοτροφίας στηρίζει το εισόδημα, την επιβίωση και την παραμονή στη Θράκη χιλιάδων οικογενειών κτηνοτρόφων.

Τέλος, σε ότι αφορά στον τομέα της επαγγελματικής αλιείας, θα πρέπει να τονιστεί ότι απασχολούνται περίπου 550 αλιείς, δραστηριοποιούνται πέντε επαγγελματικοί σύλλογοι και συνεταιρισμοί, ενώ ο τομέας διαδραματίζει σοβαρό οικονομικό και κοινωνικό ρόλο στις παράκτιες περιοχές της Θράκης και στη Σαμοθράκη.

Το σχέδιο για την αγροτική ανάπτυξη της Θράκης περιλαμβάνει την αποτύπωση της υφιστάμενης παραγωγικής κατάστασης σε φυτική, ζωική παραγωγή και αλιεία, όπως αυτή διαμορφώνεται ανά περιοχή, τις διαφοροποιήσεις που υπήρξαν στη διάρκεια της υφιστάμενης προγραμματικής περιόδου (2014-2020), καθώς επίσης και τις προτάσεις για την αναβάθμιση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα της περιοχής.

Βέβαια, δεν θα μπορούσε να γίνει οποιοδήποτε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, εάν δεν λαμβάνονταν υπόψη δυο σοβαροί παράγοντες που διαδραματίζουν σημαντικό ρολό στην αγροτική παραγωγή.

-Η κλιματική αλλαγή και το πώς μπορούν να προβλεφθούν τα ακραία καιρικά φαινόμενα και να περιορισθούν οι επιπτώσεις τους, αλλά - και στις περιπτώσεις που υπάρχουν καταστροφές - πώς μπορούν να στηριχθούν με αποτελεσματικό τρόπο οι πληττόμενοι αγρότες.

-Οι υποδομές στη γεωργία και κυρίως η αξιοποίηση των υδάτινων πόρων. Πρέπει να τονιστεί ότι από τη συνολική καλλιεργηθείσα έκταση στη Θράκη μόνο το 60% είναι αρδευόμενη. Οι δεκάδες χιλιάδες γεωτρήσεις είναι προφανές ότι ανεβάζουν το κόστος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων, αλλά, κυρίως, προκαλούν μεγάλη περιβαλλοντική επιβάρυνση από την καύση πετρελαίου, όπως επίσης και από την επέκταση της υφαλμύρωσης, η οποία καταστρέφει όλο και μεγαλύτερη έκταση εύφορης καλλιεργήσιμης γης.

Αξιοσημείωτο είναι, ότι η έλλειψη υποδομών όσον αφορά στους υδάτινους πόρους δεν οφείλεται στη γεωμορφολογία της περιοχής, καθώς τα φυσικά όρια της Θράκης είναι δυο ποταμοί, ο Έβρος και ο Νέστος, των οποίων τα ύδατα στο μεγαλύτερο μέρος χύνονται στη θάλασσα.

Στην περίπτωση του Έβρου, μάλιστα, σχεδόν κάθε χρόνο βιώνουμε έντονα πλημμυρικά φαινόμενα, που καταστρέφουν μεγάλες ποσότητες αγροτικής παραγωγής και οδηγούν ακριτικές αγροτικές οικογένειες σε απόγνωση.

Τέλος, είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι η προοπτική του αγροτικού τομέα στη Θράκη, θα πρέπει να βασιστεί στην ουσιαστική στήριξη των νέων αγροτών. Οι απασχολούμενοι στον αγροτικό τομέα στη Θράκη, με ηλικία κάτω των 45 ετών είναι μόλις 8.477 και κατά συνέπεια είναι απαραίτητο, προκειμένου να κρατηθεί ζωντανός ο αγροτικός τομέας στη Θράκη, να τους δοθεί η κατά προτεραιότητα δυνατότητα πρόσβασης στα αναπτυξιακά προγράμματα της Ε.Ε. (σχέδια βελτίωσης, προγράμματα νέων αγροτών), η δυνατότητα απόκτησης γης μέσω χαμηλότοκων δανείων από το τραπεζικό σύστημα, ουσιαστικής κάλυψής τους από τα ακραία καιρικά φαινόμενα, ένταξης των παραγωγών τους σε προγράμματα ποιοτικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και οργάνωσής τους σε συλλογικά σχήματα, προκειμένου να πετύχουν μείωση του κόστους παραγωγής και αύξηση των εμπορικών προοπτικών και των προϊόντων τους.

1. Η ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟ ΠΡΟΙΟΝ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ 2020	ΣΥΝΟΛΟ 2014	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΙ ΤΟΙΣ 100%
ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ	27.997,01	35.850,81	-22%
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	19.969,73	39.361,55	-49%
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	3.230,43	4.280,83	-25%
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ-ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΛΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΚΤΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	23.135,47	27.190,10	-15%
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	59.400,09	16.870,03	252%
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	28,14	1.779,55	-98%
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	1.582,98	697,96	127%
ΒΑΜΒΑΚΙ	65.841,35	59.324,64	11%
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	1,64	0,65	152%
ΛΙΝΟΣ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0,82	0,00	
ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	5.303,65	2.854,34	86%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	38.612,98	38.681,26	0%
ΚΑΠΝΟΣ	6.014,71	8.300,99	-28%
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	22,66	28,57	-21%
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ (ΑΚΡΟΔΡΥΑ)	1.515,25	544,46	178%
ΕΠΙΣΠΟΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΨΥΧΑΝΘΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	0,00	105,73	-100%
ΚΥΡΙΑ ΨΥΧΑΝΘΗ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΩΝ	0,00	3.856,70	-100%
ΓΕΩΜΗΛΑ	390,06	0,00	
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	117,61	5,41	2074%
ΞΗΡΑ ΜΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΥΚΑ ΚΑΙ ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ	0,00	2,28	-100%
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	0,00	2,22	-100%
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ		0,10	
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	3.789,95	4.273,84	-11%
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	37,55	29,11	29%
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)		0,69	
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)		402,30	
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	17,22	6,50	165%
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	459,33	74,21	519%
ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	817,44	242,22	237%
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	#ΑΝΑΦ!	3.151,05	#ΑΝΑΦ!
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	1,12	4,29	-74%
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	119,13	77,14	54%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	4.945,93	6.836,55	-28%

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	7.809,72	14.357,42	-46%
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ-ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	0,00	82,07	-100%
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	733,96	619,45	18%
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	309,06	239,92	29%
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	0,21	0,00	
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ - ΕΚΡΙΖΩΣΗ	0,00	0,50	-100%
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	0,00	15,10	-100%
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	0,00	2,50	-100%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	58,87	74,05	-20%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	1.610,90	2.009,95	-20%
ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	61,09	0,00	
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	761,64	0,00	
ΜΗΛΟΕΙΔΗ	248,43	0,00	
ΣΠΑΡΑΓΓΙΑ	374,95	0,00	
ΦΥΤΩΡΙΑ	9,31	7,47	25%
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	6,29	0,00	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	31,53	0,00	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	7,57	0,00	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	1,69	0,00	
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	0,00	8,74	
ΡΥΖΙ	757,99	157,90	380%
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	0,00	0,31	-100%
ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	7,60		
ΑΧΛΑΔΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ		0,70	
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ		0,27	
ΜΕΛΙ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ		0,05	
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (VQPRD) ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ		0,10	
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		816,81	
ΣΥΝΟΛΟ	276.143,06	273.229,39	

**Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟ ΠΡΟΙΟΝ
ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΤΟ 2020**

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΞΑΝΘΗ 2020 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΡΟΔΟΠΗ 2020 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΕΒΡΟΣ 2020 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ	550,88	4.124,21	23.321,92	27.997,01	10,13
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	7.104,67	6.595,04	6.270,02	19.969,73	7,23
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	337,75	797,04	2.095,64	3.230,43	1,16
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ- ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΛΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΚΤΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	4.106,09	5.382,28	13.647,10	23.135,47	8,38
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	8.110,45	19.207,86	32.081,78	59.400,09	21,51
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	0	17,11	11,03	28,14	0,01
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	83,87	167,47	1.331,64	1.582,98	0,57
ΒΑΜΒΑΚΙ	3.714,49	33.309,02	28.817,84	65.841,35	23,84
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0	0,11	1,53	1,64	0,00
ΛΙΝΟΣ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0	0	0,82	0,82	0,00
ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	694,16	2.451,39	2.158,10	5.303,65	1,92
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	6.298,75	1.565,39	30.748,84	38.612,98	13,98
ΚΑΠΝΟΣ	1.040,37	4.684,35	289,99	6.014,71	2,18
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	6,44	13,24	2,98	22,66	0,00
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ (ΑΚΡΟΔΡΥΑ)	491,41	406,07	617,77	1.515,25	0,55
ΕΠΙΣΠΟΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΨΥΧΑΝΘΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	0	0	0	0,00	0,00
ΚΥΡΙΑ ΨΥΧΑΝΘΗ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΩΝ	0	0	0	0,00	0,00
ΓΕΩΜΗΛΑ	235,42	68,54	86,1	390,06	0,14
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	71,44	0	46,17	117,61	0,04
ΞΗΡΑ ΜΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ	0	0	0	0,00	0,00

ΣΥΚΑ ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ	ΚΑΙ					
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ		0	0	0	0,00	0,00
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ		751,8	1.162,94	1.875,21	3.789,95	1,37
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΛΥΨΗ	ΥΠΟ	10,1	9,56	17,89	37,55	0,00
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		1	4,13	12,09	17,22	0,00
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ		24,37	229,27	205,69	459,33	0,17
ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΣΕ	14,13	10,31	793	817,44	0,30
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ		0	0	0	0,00	0,00
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ		1,07	0,05	0	1,12	0,00
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ		18,87	35,07	65,19	119,13	0,04
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	-	336,81	621,45	3.987,67	4.945,93	0,79
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ		5.466,17	1.285,11	1.058,44	7.809,72	2,82
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ- ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ		0	0	0	0,00	0,00
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ		100,52	199,45	433,99	733,96	0,26
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ		21,08	112,36	175,62	309,06	0,11
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ		0,1	0,11	0	0,21	0,00
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΕΚΡΙΖΩΣΗ	-	0	0	0	0,00	0,00
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)		0	0	0	0,00	0,00
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)		0	0	0	0,00	0,00
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		15,78	11,38	31,71	58,87	0,00
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	-	827,34	183,9	599,66	1.610,90	0,58
ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ		17,37	1,51	42,21	61,09	0,02
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ		60,12	601,06	100,46	761,64	0,28

ΜΗΛΟΕΙΔΗ	75,1	87,63	85,7	248,43	0,09
ΣΠΑΡΑΓΓΙΑ	117,27	82,23	175,45	374,95	0,14
ΦΥΤΩΡΙΑ	1,24	4,24	3,83	9,31	0,00
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	0,07	6,16	0,06	6,29	0,00
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	23,78	0,03	7,72	31,53	0,00
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ		4,34	3,23	7,57	0,00
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	0,26	0	1,43	1,69	0,00
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	0	0,00	0	0,00	0,00
ΡΥΖΙ	0	0	757,99	757,99	0,00
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	0	0	0	0,00	0,00
ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	0	7,6	0	7,60	0,27
ΣΥΝΟΛΟ	40.730,54	83.449,01	151.963,51	276.143,06	

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟ ΠΡΟΙΟΝ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΤΟ 2014

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΞΑΝΘΗ 2014 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΡΟΔΟΠΗ 2014 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΕΒΡΟΣ 2014 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ	425,66	5.910,68	29.514,47	35.850,81
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	8.879,77	11.620,54	18.861,24	39.361,55
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	311,14	1.148,44	2.821,25	4.280,83
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ-ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΛΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΚΤΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	2.644,21	6.488,04	18.057,85	27.190,10
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	3.227,29	2.974,92	10.667,82	16.870,03
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	2,4	31,10	1.746,05	1.779,55
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	69,18	198,43	430,35	697,96
ΒΑΜΒΑΚΙ	2.463,39	35.302,60	21.558,65	59.324,64
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0,35	0,30	0,00	0,65
ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	533,43	1.073,27	1.247,64	2.854,34
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	7.004,48	764,35	30.912,43	38.681,26
ΚΑΠΝΟΣ	1.859,44	6.048,96	392,59	8.300,99
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3,21	11,36	14	28,57
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ (ΑΚΡΟΔΡΥΑ)	61,38	99,67	383,41	544,46
ΕΠΙΣΠΟΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΨΥΧΑΝΘΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	13,79	53,02	38,92	105,73
ΚΥΡΙΑ ΨΥΧΑΝΘΗ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΩΝ	47,73	1.741,86	2.067,11	3.856,70
ΓΕΩΜΗΛΑ	0	0,00	0	0,00
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	1,81		3,6	5,41
ΞΗΡΑ ΜΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΥΚΑ ΚΑΙ ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ	0,2		2,08	2,28
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	0,2		2,02	2,22
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ			0,1	0,10
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	1.013,56	1.065,32	2.194,96	4.273,84
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	6,51	10,20	12,4	29,11
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)		0,05	0,64	0,69
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	1,9	1,37	3,23	6,50
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	9,46	47,40	17,35	74,21

ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	0	5,21	237,01	242,22
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	12,45	2.727,52	411,08	3.151,05
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	2,18		2,11	4,29
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	9,02	13,30	54,82	77,14
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	651,37	686,00	5.499,18	6.836,55
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	68,72	12,47	321,11	402,30
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	9.262,19	1.752,96	3.342,27	14.357,42
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ-ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	3,66	22,91	55,5	82,07
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	88,72	168,86	361,87	619,45
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	12,7	72,71	154,51	239,92
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	0		0	0,00
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ - ΕΚΡΙΖΩΣΗ	0,5			0,50
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	10,35		4,75	15,10
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	2,38		0,12	2,50
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	11,02	5,25	57,78	74,05
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	783,71	948,06	278,18	2.009,95
ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	0		0	0,00
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	0		0	0,00
ΜΗΛΟΕΙΔΗ	0		0	0,00
ΣΠΑΡΑΓΓΙΑ	0		0	0,00
ΦΥΤΩΡΙΑ	1,2	1,87	4,4	7,47
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	0		0	0,00
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	0		0	0,00
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	0		0	0,00
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ			8,74	8,74
ΣΤΑΦΙΔΕΣ			0,31	0,31
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ			816,81	816,81
ΑΧΛΑΔΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ		0,70		0,70
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ		0,27		0,27
ΜΕΛΙ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ		0,05		0,05
ΡΥΖΙ			157,9	157,90

ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (VQPRD) ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ		0,10		0,10
ΣΥΝΟΛΟ	39.500,66	81.010,12	152.718,61	273.229,39

Η συνολική καλλιεργήσιμη έκταση (πλην των βοσκοτόπων) στον νομό ΞΑΝΘΗΣ το 2020 σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία ΟΣΔΕ είναι 40.730,54 εκτάρια (ή 407.305 στρέμματα)

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	2014 ΕΚΤΑΣΗ ha	2020 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ * %
ΣΚΛΗΡΟ ΎΤΙΤΑΡΙ	425,66	550,88	125,22	29,42
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	8.879,77	7.104,67	-1.775,10	-19,99
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	311,14	337,75	26,61	8,55
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ- ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΛΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΚΤΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	2.644,21	4.106,09	1.461,88	55,29
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΤΡΟΦΕΣ	3.227,29	8.110,45	4.883,16	151,31
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	2,40	0,00	-2,40	-100,00
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	69,18	83,87	14,69	21,23
ΒΑΜΒΑΚΙ	2.463,39	3.714,49	1.251,10	50,79
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0,35	0,00	-0,35	-100,00
ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	533,43	694,16	160,73	30,13
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	7.004,48	6.298,75	-705,73	-10,08
ΚΑΠΝΟΣ	1.859,44	1.040,37	-819,07	-44,05
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3,21	6,44	3,23	100,62
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ (ΑΚΡΟΔΡΥΑ)	61,38	491,41	430,03	700,60
ΕΠΙΣΠΟΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΨΥΧΑΝΘΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	13,79	0,00	-13,79	-100,00
ΚΥΡΙΑ ΨΥΧΑΝΘΗ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ	47,73	0,00	-47,73	-100,00

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΩΝ				
ΓΕΩΜΗΛΑ	0,00	235,42	235,42	
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	1,81	71,44	69,63	3.846,96
ΞΗΡΑ ΜΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΥΚΑ ΚΑΙ ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ	0,20	0,00	-0,20	-100,00
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	0,20	0,00	-0,20	-100,00
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	1.013,56	751,80	-261,76	-25,83
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	6,51	10,10	3,59	55,15
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	1,90	1,00	-0,90	-47,37
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	9,46	24,37	14,91	157,61
ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	0,00	14,13	14,13	
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	12,45	0,00	-12,45	-100,00
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	2,18	1,07	-1,11	-50,92
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	9,02	18,87	9,85	109,20
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	651,37	336,81	-314,56	-48,29
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	68,72	0,00	-68,72	-100,00
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	9.262,19	5.466,17	-3.796,02	-40,98
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ-ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	3,66	0,00	-3,66	-100,00
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	88,72	100,52	11,80	13,30
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	12,70	21,08	8,38	65,98
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	0,00	0,10	0,10	
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ – ΕΚΡΙΖΩΣΗ	0,50	0,00	-0,50	-100,00
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	10,35	0,00	-10,35	-100,00
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	2,38	0,00	-2,38	-100,00
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	11,02	15,78	4,76	43,19
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ – ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	783,71	827,34	43,63	5,57
ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	0,00	17,37	17,37	

ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	0,00	60,12	60,12	
ΜΗΛΟΕΙΔΗ	0,00	75,10	75,10	
ΣΠΑΡΑΓΓΙΑ	0,00	117,27	117,27	
ΦΥΤΩΡΙΑ	1,20	1,24	0,04	3,33
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	0,00	0,07	0,07	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	0,00	23,78	23,78	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	0,00	0,26	0,26	
	39.500,66	40.730,54		

1.1.ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ (2014-2020):

Οι εκτάσεις του σκληρού σιταριού διαχρονικά από το 2014 αυξήθηκαν στα επίπεδα των 551 εκταρίων το 2020.

Στα λοιπά σιτηρά περιλαμβάνονται το μαλακό σιτάρι, το κριθάρι ζωοτροφικό και ζυθοποιίας, η βρώμη, η σίκαλη, και τριτικάλε.

Τα λοιπά σιτηρά καλύπτουν έκταση 7.105 εκταρίων το 2020. Ο μαλακός σίτος με ποσοστό 40% με 4.329 εκτάρια και το κριθάρι με 37% με 2.676 εκτάρια). Ωστόσο, εμφανίζονται μειωμένα κατά 20% σε σχέση με το 2014.

Μεγάλη άνοδο στον Νομό σημειώνουν τα κτηνοτροφικά φυτά για ζωοτροφές, σημειώνοντας, κατά το 2020, αύξηση της τάξης του 151,31% (8.110 εκτάρια), κυρίως λόγω της ανάπτυξης της κτηνοτροφίας στον Νομό της Ξάνθης.

Στα κτηνοτροφικά φυτά για ζωοτροφές δηλώνονται, επίσης, από τους κτηνοτρόφους και καλλιέργειες όπως ο βίκος, τα κτηνοτροφικά κουκιά, τα μπιζέλια, τα ρεβίθια, το καλαμπόκι (περίπου 1.100 εκτάρια), το σκληρό σιτάρι (131 εκτάρια), το τριφύλλι (625 εκτάρια), η μηδική (780 εκτάρια) και 1240 εκτάρια κοφτολίβαδα. Οι παραγωγές αυτές γίνονται, προκειμένου οι κτηνοτρόφοι να **μην έχουν υποχρέωση να τηρήσουν την διαφοροποίηση καλλιεργειών (δηλαδή, παραγωγοί με 100-300 στρέμματα να έχουν υποχρεωτικά 2 διαφορετικές καλλιέργειες και**

παραγωγοί με πάνω από 300 στρέμματα να έχουν υποχρέωση για 3 διαφορετικές καλλιέργειες).

Έτσι, παραγωγοί και ειδικά κτηνοτρόφοι με 10 εκτάρια αρόσιμης γης και άνω που αν παραπάνω από το 75% της αρόσιμης γης τους είναι σε αγρανάπαυση, αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή συνδυασμός και ταυτοχρόνως δεν υπάρχουν εναπομείναντα παραπάνω από 300 στρέμματα αρόσιμης γης ή αν παραπάνω από το 75% της συνολικής γης χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών και ταυτοχρόνως δεν υπάρχουν εναπομείναντα παραπάνω από 300 στρέμματα αρόσιμης γης, τότε **δε χρειάζεται να τηρηθεί διαφοροποίηση καλλιεργειών.**

Το καλαμπόκι στον νομό Ξάνθης παρουσίασε διαχρονικά μία μείωση περίπου 41% και διαμορφώθηκε στα 5.466 εκτάρια (υπενθυμίζουμε πως 1.100 εκτάρια καλαμποκιού δηλώθηκαν στα κτηνοτροφικά φυτά επομένως η μείωση είναι λιγότερη). Παρόλα αυτά ο νομός είναι 1^{ος} στη Θράκη στη καλλιέργεια καλαμποκιού.

Άλλη υποχρέωση της πράσινης ενίσχυσης είναι και η ύπαρξη περιοχών οικολογικής εστίασης για κάθε παραγωγό που ξεπερνά τα 150 στρέμματα. Τέτοιες περιοχές θεωρούνται η αγρανάπαυση και εκτάσεις με καλλιέργειες με ικανότητα δέσμευσης αζώτου όπως μηδική, κτηνοτροφικά όσπρια, βίκος κλπ.

Η αγρανάπαυση (2020) -εκτάσεις σε καλή γεωργική κατάσταση που προσμετρούνταν στα εκτατικά δικαιώματα (2014)- έχει αυξηθεί κατά 55% στα 4.107 εκτάρια το 2020

Οι ενεργειακές καλλιέργειες (ηλίανθος, ελαιοκράμβη) εξακολουθούν να κατέχουν (παρόλο τη μείωση των εκτάσεων κατά 10%) σημαντική έκταση 6.299 εκταρίων το 2020 στον νομό Ξάνθης

Στον καπνό είχαμε μείωση των εκτάσεων κατά 44%.

Στο βαμβάκι σημειώθηκε αύξηση κατά 51%.

Στις λοιπές δενδρώδεις καλλιέργειες (ακτινίδια , ρόδια) υπάρχει αξιοσημείωτο ενδιαφέρον για την περαιτέρω αύξηση τους, καθώς το 2020 στον νομό Ξάνθης καλύπτουν συνολικά 827 εκτάρια, εκ των οποίων τα 586 είναι ακτινίδια και τα 198 ρόδια. Ειδικά τα ακτινίδια προσφέρουν υψηλό στρεμματικό όφελος στους παραγωγούς, ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι η Ελλάδα γίνεται η 2^η εξαγωγική δύναμη στην Ευρώπη, μετά την Ιταλία.

Οι ροδακινιές μεταποίησης το 2020 στον ν. Ξάνθης καταλαμβάνουν 17 εκτάρια, τα πυρηνόκαρπα (ροδάκινα, βερίκοκα) 60 εκτάρια και τα μηλοειδή 75 εκτάρια.

Οι ελιές με 695 εκτάρια το 2020 (+30%) και τα ακρόδρυα -καρποί με κέλυφος (καρυδιά, αμυγδαλιά) είχαν αύξηση κατά 700%, φθάνοντας τα 491 εκτάρια το 2020.

1.2. ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ (2014-2020)

Η συνολική καλλιεργήσιμη έκταση (πλην των βοσκοτόπων) στον νομό ΡΟΔΟΠΗΣ το 2020 σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία ΟΣΔΕ είναι 83.449,01 εκτάρια (ή 834.490 στρέμματα)

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	2014 ΕΚΤΑΣΗ ha	2020 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ * %
ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ	5.910,68	4.124,21	-1.786,47	-30,22
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	11.620,54	6.595,04	-5.025,50	-43,25
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	1.148,44	797,04	-351,40	-30,60
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ-ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΛΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΚΤΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	6.488,04	5.382,28	-1.105,76	-17,04
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	2.974,92	19.207,86	16.232,94	545,66
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	31,10	17,11	-13,99	-44,98
ΟΣΠΡΙΑ ΒΡΩΣΙΜΑ	198,43	167,47	-30,96	-15,60
ΒΑΜΒΑΚΙ	35.302,60	33.309,02	-1.993,58	-5,65
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0,30	0,11	-0,19	-63,33
ΕΛΑΙΩΝΕΣ	1.073,27	2.451,39	1.378,12	128,40
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	764,35	1.565,39	801,04	104,80
ΚΑΠΝΟΣ	6.048,96	4.684,35	-1.364,61	-22,56
ΤΟΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ	11,36	13,24	1,88	16,55
ΑΚΡΟΔΡΥΑ (ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ)	99,67	406,07	306,40	307,41
ΕΠΙΣΠΟΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΨΥΧΑΝΘΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	53,02	0,00	-53,02	-100,00
ΚΥΡΙΑ ΨΥΧΑΝΘΗ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΟΣΠΡΟΕΙΔΩΝ	1.741,86	0,00	-1.741,86	-100,00
ΓΕΩΜΗΛΑ	0,00	68,54	68,54	
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (VQPRD) ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ	0,10	0,00	-0,10	-100,00
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	1.065,32	1.162,94	97,62	9,16
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	10,20	9,56	-0,64	-6,27
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	1,37	4,13	2,76	201,46
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	47,40	229,27	181,87	383,69

ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	5,21	10,31	5,10	97,89
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	2.727,52	0,00	-2.727,52	-100,00
ΜΕΛΙ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ	0,05	0,00	-0,05	-100,00
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	0,27	0,05	-0,22	-81,48
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	13,30	35,07	21,77	163,68
ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	686,00	621,45	-64,55	-9,41
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	12,47	0,00	-12,47	-100,00
ΑΧΛΑΔΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	0,70	0,00	-0,70	-100,00
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	1.752,96	1.285,11	-467,85	-26,69
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ-ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	22,91	0,00	-22,91	-100,00
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	168,86	199,45	30,59	18,12
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	72,71	112,36	39,65	54,53
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	0,00	0,11	0,11	
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	0,05	0,00	-0,05	-100,00
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	5,25	11,38	6,13	116,76
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	948,06	183,90	-764,16	-80,60
ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	0,00	1,51	1,51	
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	0,00	601,06	601,06	
ΜΗΛΟΕΙΔΗ	0,00	87,63	87,63	
ΣΠΑΡΑΓΓΙΑ	0,00	82,23	82,23	
ΦΥΤΩΡΙΑ	1,87	4,24	2,37	126,74
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	0,00	6,16	6,16	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	0,00	0,03	0,03	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	0,00	4,34	4,34	
ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	0,00	7,60	7,60	
	81.010,12	83.449,01		

Ειδικότερα στο Νομό Ροδόπης (2014-2020):

Οι καλλιεργηθείσες εκτάσεις με σκληρό σιτάρι μειώθηκαν μεταξύ 2014-2020 κατά 30% και καλύπτουν έκταση 4.124 εκταρίων.

Στα λοιπά σιτηρά περιλαμβάνονται το μαλακό σιτάρι , το κριθάρι ζωοτροφικό και ζυθοποιίας, η βρώμη , η σίκαλη, και το τριτικάλε. Στον νομό Ροδόπης τα λοιπά σιτηρά κατέχουν συνολική έκταση της τάξης των 6.595 εκταρίων το 2020, σημειώνοντας μείωση κατά 43% σε σχέση με το 2014 .

Τα κτηνοτροφικά φυτά για ζωοτροφές εμφανίζουν και στο νομό Ροδόπης μεγάλη άνοδο το 2020 κατά 546% (19.208 εκτάρια).

Σε αυτή την κατηγορία δηλώνονται και καλλιέργειες όπως: βίκος (631 εκτάρια), κτηνοτροφικά κουκιά, μπιζέλια , ρεβίθια , καλαμπόκι (περίπου 555 εκτάρια), μηδική σανός για αποξήρανση και ξηρική (2.382 εκτάρια) τριφύλλι ζωοτροφές (2.715 εκτάρια) και 11.809 εκτάρια κοφτολίβαδα κ.α.

Η αγρανάπαυση (2020) -εκτάσεις σε καλή γεωργική κατάσταση που προσμετρούνταν στα εκτατικά δικαιώματα (2014) - έχει μειωθεί κατά 17%, κατέχοντας 5.382 εκτάρια το 2020

Οι ενεργειακές καλλιέργειες (ηλίανθος, ελαιοκράμβη) κατέχουν έκταση 1.565 εκταρίων το 2020, σημειώνοντας αύξηση 105% σε σχέση με το 2014.

Η βαμβακοκαλλιέργεια, αν και μειώθηκε κατά 6%, καλύπτει έκταση 33.309 εκταρίων και ποσοστό 40% της συνολικά καλλιεργηθείσας έκτασης.

Οι λοιπές δενδρώδεις καλλιέργειες το 2020 εκτείνονται σε 184 εκτάρια (67 εκτάρια ακτινίδια, 93 ρόδια) και οι ελιές 2.451 εκτάρια .

Τα πυρηνόκαρπα (με την πλειοψηφία να ανήκει στις κερασιές) καταλαμβάνουν το 2020 601 εκτάρια και τα μηλοειδή 88 εκτάρια.

Τα ακρόδρυα -καρποί με κέλυφος (καρυδιά, αμυγδαλιά) είχαν αύξηση κατά 307%, φθάνοντας τα 406 εκτάρια το 2020.

Τα ενεργειακά φυτά (ηλίανθος, ελαιοκράμβη για παραγωγή βιοντήζελ) προσφέρουν μία διέξοδο στην κατεύθυνση της διατήρησης της γεωργικής δραστηριότητας σε πολλές περιοχές και ειδικά στη Θράκη. Είναι εμφανής η αντικατάσταση μεγάλου μέρους των εκτάσεων της καλλιέργειας των σιτηρών με νέες καλλιέργειες, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προοπτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης του εισοδήματος των παραγωγών, όπως είναι και τα κτηνοτροφικά και ενεργειακά φυτά.

Ο καπνός στον Νομό Ροδόπης, παρότι σε σχέση με το 2014 παρουσιάζει μείωση κατά 22,56%, αποτελεί μία βασική καλλιέργεια στην περιοχή καθώς στις πλείστες των περιπτώσεων είναι μονοκαλλιέργεια, δίνει εισόδημα σε 5.500 παραγωγών και καλύπτει το 5,61% της καλλιεργηθείσας έκτασης στον Νομό Ροδόπης.

1.3. ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ (2014 -2020)

Η συνολική καλλιεργήσιμη έκταση (πλην των βοσκοτόπων) στον νομό ΕΒΡΟΥ το 2020 σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία ΟΣΔΕ είναι 151.963,51 εκτάρια (ή 1.519.635 στρέμματα)

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	2014 ΕΚΤΑΣΗ ha	2020 ΕΚΤΑΣΗ ha	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ * %
ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ	29.514,47	23.321,92	-6.192,55	-20,98
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	18.861,24	6.270,02	-12.591,22	-66,76
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	2.821,25	2.095,64	-725,61	-25,72
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	8,74	0,00	-8,74	-100,00
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ- ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΛΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΚΤΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	18.057,85	13.647,10	-4.410,75	-24,43
ΡΥΖΙ	157,90	757,99	600,09	380,04
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	10.667,82	32.081,78	21.413,96	200,73
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	1.746,05	11,03	-1.735,02	-99,37
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	430,35	1.331,64	901,29	209,43
ΒΑΜΒΑΚΙ	21.558,65	28.817,84	7.259,19	33,67
ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0,00	1,53	1,53	
ΛΙΝΟΣ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	0,00	0,82	0,82	
ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	1.247,64	2.158,10	910,46	72,97
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	30.912,43	30.748,84	-163,59	-0,53
ΚΑΠΝΟΣ	392,59	289,99	-102,60	-26,13
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	14,00	2,98	-11,02	-78,71
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	0,10	0,00	-0,10	-100,00
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	383,41	617,77	234,36	61,13
ΕΠΙΣΠΟΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΨΥΧΑΝΘΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	38,92	0,00	-38,92	-100,00

ΚΥΡΙΑ ΨΥΧΑΝΘΗ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΩΝ	2.067,11	0,00	-2.067,11	-100,00
ΓΕΩΜΗΛΑ	0,00	86,10	86,10	
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	3,60	46,17	42,57	1.182,50
ΞΗΡΑ ΜΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΥΚΑ ΚΑΙ ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ	2,08	0,00	-2,08	-100,00
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	816,81	0,00	-816,81	-100,00
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	2,02	0,00	-2,02	-100,00
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	2.194,96	1.875,21	-319,75	-14,57
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	12,40	17,89	5,49	44,27
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	3,23	12,09	8,86	274,30
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	17,35	205,69	188,34	1.085,53
ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	237,01	793,00	555,99	234,59
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	411,08	0,00	-411,08	-100,00
ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	2,11	0,00	-2,11	-100,00
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	54,82	65,19	10,37	18,92
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	5.499,18	3.987,67	-1.511,51	-27,49
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	321,11	0,00	-321,11	-100,00
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	0,31	0,00	-0,31	-100,00
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	3.342,27	1.058,44	-2.283,83	-68,33
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ- ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	55,50	0,00	-55,50	-100,00
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	361,87	433,99	72,12	19,93
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	154,51	175,62	21,11	13,66
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	0,64	0,00	-0,64	-100,00
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	4,75	0,00	-4,75	-100,00
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΕΠΙΣΠΟΡΗ)	0,12	0,00	-0,12	-100,00
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	57,78	31,71	-26,07	-45,12
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	278,18	599,66	321,48	115,57

ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	0,00	42,21	42,21	
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	0,00	100,46	100,46	
ΜΗΛΟΕΙΔΗ	0,00	85,70	85,70	
ΣΠΑΡΑΓΓΙΑ	0,00	175,45	175,45	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	0,00	1,43	1,43	
ΦΥΤΩΡΙΑ	4,40	3,83	-0,57	-12,95
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	0,00	0,06	0,06	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	0,00	7,72	7,72	
ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	0,00	3,23	3,23	
	152.718,61	151.963,51		

Ειδικότερα για τον νομό Έβρου (2014-2020):

Το 2014 καλλιεργούνταν στην Ελλάδα περίπου 200.000 εκτάρια στρέμματα καλαμποκιού, κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα (Έβρος, Σέρρες, Καβάλα, Ξάνθη, Θεσσαλονίκη). Πρώτος νομός σε καλλιεργούμενες εκτάσεις ήταν ο Έβρος (καλλιέργεια άνω των 25 χιλιάδων εκταρίων) .

Το αυξημένο κόστος παραγωγής του καλαμποκιού, τα υψηλά κόστη μεταφοράς κατά την πώληση (π.χ από Ορεστιάδα για το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης), προβλήματα διάθεσης των προϊόντων λόγω διεθνών εμπορικών συγκυριών και χαμηλών τιμών παραγωγού καθώς και η άμεση γεινίαση του νομού Έβρου με τη Βουλγαρία και την εισαγωγή δημητριακών με χαμηλό κόστος παραγωγής, οδήγησαν στην πλήρη κατάρρευση της καλλιέργειας του καλαμποκιού στον νομό Έβρου.

Σήμερα τα εκτάρια καλαμποκιού στην περιοχή ανέρχονται σε 1.058 (μείωση κατά 68% σε σχέση με το 2014) .

Οι εκτάσεις του σκληρού σιταριού διαχρονικά από το 2014 μειώθηκαν κατά 21% , ωστόσο παραμένουν στα υψηλά επίπεδα των 23.322 εκταρίων το 2020.

Στα λοιπά σιτηρά περιλαμβάνονται το μαλακό σιτάρι , το κριθάρι ζωοτροφικό και ζυθοποιίας, η βρώμη , σίκαλη, και τριτικάλε.

Στον νομό Έβρου τα λοιπά σιτηρά κατέχουν συνολική έκταση 6.270 εκταρίων το 2020 (ο σίτος μαλακός κατείχε το 2020 3.907 εκτάρια , το κριθάρι 2.098 εκτάρια), αν και μειώθηκαν κατά 67% σε σχέση με το 2014.

Τα κτηνοτροφικά φυτά για ζωοτροφές στον νομό Έβρου εμφανίζουν μεγάλη άνοδο το 2020 κατά 201% σε σχέση με το 2014 (32.082 εκτάρια). Στα κτηνοτροφικά φυτά για ζωοτροφές δηλώνονται και καλλιέργειες όπως βίκος (790 εκτάρια), κτηνοτροφικά κουκιά, μπιζέλια , ρεβίθια , καλαμπόκι (περίπου 427 εκτάρια), μηδική σανός και ξηρική μηδική για ζωοτροφή (21.018 εκτάρια) και 8.073 εκτάρια κοφτολίβαδα.

Η μηδική καταλαμβάνει και εδώ πολύ μεγάλο ποσοστό λόγω και της προτίμησης της και για βιολογική καλλιέργεια με πριμοδότηση.

Η αγρανάπαυση (2020) - εκτάσεις σε καλή γεωργική κατάσταση που προσμετρούνταν στα εκτατικά δικαιώματα (2014)- έχει μειωθεί κατά 24%, διατηρώντας όμως 13.647 εκτάρια το 2020.

Οι ενεργειακές καλλιέργειες (ηλιάνθος, ελαιοκράμβη) εξακολουθούν να κατέχουν πολύ μεγάλη (ανεπαίσθητη μείωση 0,5%) έκταση 30.749 εκταρίων το 2020. Στην ουσία η καλλιέργεια του ηλιάνθου αντικατέστησε διαχρονικά τον αραβόσιτο.

Επίσης η βαμβακοκαλλιέργεια αυξήθηκε κατά 34% και διαμορφώθηκε στα υψηλά των 28.818 εκταρίων.

Οι λοιπές δένδρωδεις καλλιέργειες το 2020 κατελάμβαναν 600 εκτάρια (μουριές 545 εκτάρια και ρόδια 20) και οι ελιές 2.158 εκτάρια .

Οι ροδακινιές μεταποίησης το 2020 στον ν. Έβρου καταλαμβάνουν 42 εκτάρια, τα πυρηνόκαρπα (ροδάκινα, βερίκοκα) 100εκτάρια και τα μηλοειδή 86 εκτάρια.

Τα ακρόδρυα - καρποί με κέλυφος (καρυδιά, αμυγδαλιά) είχαν αύξηση κατά 61% στα 618 εκτάρια το 2020.

2. ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ

2.1 ΒΑΜΒΑΚΙ

Η καλλιέργεια του βαμβακιού για την Θράκη αποτελεί γεωργική δραστηριότητα ιδιαίτερης σημασίας, αφού καλύπτει περίπου το 24% της καλλιεργηθείσας έκτασης στην περιοχή. Οι νομοί Ροδόπης και Έβρου είναι ο δεύτερος και ο τρίτος νομός σε καλλιεργούμενη με βαμβάκι έκταση στην Ελλάδα.

Εκτός από τους 9.500 θρακιώτες καλλιεργητές (2020) που ζουν από το βαμβάκι στη Θράκη, υπάρχουν ακόμη 9 εκκοκκιστήρια που το μεταποιούν και δυο κλωστήρια και πλεκτήρια που χρησιμοποιούν αποκλειστικά βαμβάκι Θράκης.

Το 2019 καταγράφεται αύξηση στην παραγωγή σύσπορου βαμβακιού και στις τρεις Περιφερειακές ενότητες της Θράκης, ενώ η μεγαλύτερη αναλογία εξακολουθεί να αντιστοιχεί στον Έβρο (71,146 τόνοι, με ποσοστό 51%). Ακολουθεί η Ροδόπη (68,634 τόνοι, με ποσοστό 40%), ενώ μικρότερη παραμένει η συμμετοχή της Ξάνθης (14.713 τόνοι).

Οι σημερινές απαιτήσεις από το βαμβάκι στη διεθνή αγορά

Ποιες είναι οι συνθήκες στη διεθνή κλωστοϋφαντουργία σήμερα και τι απαιτούν από το βαμβάκι:

- Ο έντονος ανταγωνισμός και η τεχνολογική εξέλιξη (μηχανές κλωστηρίων με πολύ υψηλές ταχύτητες) απαιτούν **βαμβάκι ανώτερης ποιότητας**.

- Η κλιματική αλλαγή αλλά και η συνειδητοποίηση των καταναλωτών υψηλού εισοδήματος απαιτούν **βαμβάκι που παράχθηκε με βιώσιμες γεωργικές πρακτικές**.
- Η ανάγκη για χαμηλότερες εισροές (τόσο για χαμηλότερο κόστος, όσο και για περιβαλλοντικούς λόγους), αλλά ταυτόχρονα και υψηλότερες στρεμματικές αποδόσεις, άρα και καλύτερο εισόδημα, απαιτούν την **εφαρμογή ευφυούς γεωργίας** και γενικότερα την ψηφιοποίηση της καλλιέργειας.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της βαμβακοπαραγωγής στη Θράκη είναι ότι κατά σημαντικό ποσοστό αυτής πραγματοποιείται σε ξηρικά και όχι αρδευόμενα χωράφια.

Κατά συνέπεια είναι απαραίτητο προκειμένου να αυξηθεί το εισόδημα των Θρακιωτών βαμβακοπαραγωγών αλλά και να βελτιωθεί η ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, μεγάλο μέρος των εκτάσεων που καλλιεργούνται να μετατραπούν από ξερικές σε αρδευόμενες.

Απαραίτητη, επίσης, προϋπόθεση για την επιβίωση της παραγωγής βάμβακος είναι η διατήρηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης.

Αν θέλουμε στη Θράκη να συνεχίσει το βαμβάκι να δίνει ένα καλό εισόδημα στους χιλιάδες βαμβακοπαραγωγούς και να συνεχίσουν να λειτουργούν με επιτυχία οι μεταποιητικές επιχειρήσεις, **πρέπει να παραχθεί ένα ανταγωνιστικό στις διεθνείς αγορές προϊόν, υψηλότερης αξίας**, που η υπεραξία του να επιστρέφει σε όλους τους συμμετέχοντες.

Με τη συνεργασία, παραγωγών, μεταποίησης και Πολιτείας πρέπει να υλοποιηθεί στη Θράκη ένα πρόγραμμα παραγωγής βαμβακιού με «ταυτότητα». Ταυτότητα, που θα του δίνει τη δυνατότητα να διατίθεται σε υψηλότερες τιμές στη διεθνή αγορά.

Στο βαμβάκι αυτό θα πρέπει να:

- Μετριέται η ποιότητα η ταξινόμηση του κατά 100%, έτσι ώστε να είναι δεδομένη η διασφάλιση για τον πελάτη.
- Είναι πιστοποιημένη παραγωγή του, σύμφωνα με διεθνή συστήματα πιστοποίησης, και να υπάρχει 100% ιχνηλασιμότητα.

- Στα αγροτεμάχια που συμμετέχουν στο πρόγραμμα να εφαρμοστούν συστήματα ευφυούς γεωργίας, με στόχο αποδοτικότερη άρδευση, σωστή λίπανση και καλύτερη αντιμετώπιση ασθενειών.
- Να υπάρχει ειδική δράση προώθησης του στις διεθνείς αγορές, όχι απλά ως «Ελληνικό βαμβάκι», αλλά με δική του ταυτότητα, που θα το κάνει ιδιαίτερο ως Θρακιώτικο βαμβάκι.
- Αρχικά η Πολιτεία να συνεισφέρει οικονομικά στην υλοποίηση του προγράμματος αυτού, ενώ αργότερα αυτό θα αυτοχρηματοδοτείται από την υπεραξία του βαμβακιού. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στο πρόγραμμα αυτό.
- Μέρος της παραγωγής βάμβακος στη Θράκη να ενταχθεί σε πρόγραμμα βιολογικής καλλιέργειας. Με τον τρόπο αυτό το βαμβάκι της Θράκης θα αποκτήσει πιστοποιητικό ποιότητας που θα ενισχύσει την διάθεση του στις αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου κυριαρχεί το πιστοποιημένο βαμβάκι από την Τουρκία.
- Να πραγματοποιηθεί ερευνητικό πρόγραμμα από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τόσο για τις πλέον αποδοτικές ποικιλίες σπόρων που πρέπει να χρησιμοποιούνται στη Θράκη, όσο και για τη δυνατότητα εφαρμογής συστήματος ευφυούς γεωργίας, προκειμένου να παραχθεί ένα ποιοτικά καλύτερο προϊόν και με χαμηλότερο κόστος παραγωγής.

2.2. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΜΗΔΙΚΗ

Τα κτηνοτροφικά φυτά, που δίνουν σημαντικές για την κτηνοτροφία ζωοτροφές, ανήκουν σε διάφορες βοτανικές οικογένειες, με τα περισσότερα και τα σπουδαιότερα να ανήκουν σε δύο από αυτές: την οικογένεια των σιτηρών και την οικογένεια των ψυχανθών.

Στην πρώτη ανήκει ο αραβόσιτος, το κριθάρι, η βρώμη και η σίκαλη κυρίως (κτηνοτροφικά σιτηρά παγκόσμιας σπουδαιότητας,) καθώς επίσης και άλλα είδη που απαντώνται ή χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση λειμώνων.

Στην οικογένεια των ψυχανθών πρωταρχική θέση κατέχουν η μηδική (το σπουδαιότερο σανοδοτικό ή χορτοδοτικό φυτό στον κόσμο), η σόγια, τα τριφύλλια, ο βίκος, τα κτηνοτροφικά κουκιά κ.α καθώς και άλλα δευτερεύοντα που είναι απαραίτητα επίσης για την εγκατάσταση λειμώνων.

Τα κτηνοτροφικά σιτηρά και τα κτηνοτροφικά ψυχανθή συμπληρώνουν το ένα το άλλο στην κατάρτιση ορθολογικών σιτηρεσίων, απαραίτητων για την ανάπτυξη της ζωϊκής παραγωγής, ιδιαίτερα σε μια χώρα όπως η χώρα μας, ελλειμματική σε κρέας, που φιλοδοξεί να περιορίσει τις εισαγωγές της σε ζωοτροφές, συγχρόνως δε να ελέγξει το κόστος παραγωγής των κτηνοτροφικών της προϊόντων.

Από τα παραπάνω φυτά στην Ελλάδα καλλιεργούνται σε σημαντικές εκτάσεις (για τα δεδομένα της ελληνικής γεωργίας) ο αραβόσιτος και το κριθάρι από τα σιτηρά, η μηδική και ο βίκος από τα ψυχανθή. Η βρώμη και η σίκαλη καταλαμβάνουν ολοένα και μικρότερες εκτάσεις, ενώ τα πρωτεϊνούχα ψυχανθή (σπουδαία υποκατάστατα της σόγιας, υπό προϋποθέσεις) όπως τα κτηνοτροφικά κουκιά, το κτηνοτροφικό μπιζέλι, το κτηνοτροφικό ρεβύθι, το λαθούρι, το λούπινο κ.α καλλιεργούνται σε πολύ μικρές εκτάσεις.

Τα κτηνοτροφικά ψυχανθή, αλλά και όλα τα ψυχανθή, διατηρούν το πλεονέκτημα, ως φυτά αζωτόλογα (αυτά μόνο σε όλο το φυτικό βασίλειο), να εμπλουτίζουν το έδαφος με άζωτο και να συμβάλουν έτσι σημαντικά στην οικονομία αζώτου στη φύση (γι αυτό και είναι αναντικατάστατα φυτά αμειψισποράς) ενώ συγχρόνως δεν χρειάζονται αζωτούχο λίπανση ή ικανοποιούν τις ανάγκες τους με πολύ μικρές ποσότητες αζώτου.

Από τα κτηνοτροφικά ψυχανθή, το πιο σημαντικό σανοδοτικό φυτό στον κόσμο, η μηδική, αποτελεί ζωοτροφή υψηλής διατροφικής αξίας, κατάλληλη για όλα τα παραγωγικά ζώα και ιδιαίτερα για τα γαλακτοπαραγωγά, γι' αυτό και η καλλιέργειά της αυξάνει καθημερινά, εμφανίζοντας καλές προοπτικές αφού εκτός των άλλων, αποτελεί ζωοτροφή εύγεστη και ελκυστική για τα ζώα. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι το φυτό ως βαθύρριζο και αζωτόλογο βελτιώνει τα εδάφη, ενώ συγχρόνως δίνει μεγάλες στρεμματικές αποδόσεις. Στα ζώα η μηδική χορηγείται με διάφορες μορφές, κυρίως όμως σαν σανός, άλευρο σανού, χλωρή νομή, ενσίρωμα και διάφορα αφυδατωμένα προϊόντα, ενώ αρκετές εκτάσεις μηδικής σε παγκόσμια κλίμακα βόσκονται από διάφορα είδη ζώων σε λειμώνες στους οποίους η μηδική εγκαθίσταται σε μείγματα με άλλα φυτά.

Το χόρτο της μηδικής είναι πλούσιο σε πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, ανόργανα άλατα και βιταμίνες.

Να προστεθεί επίσης ότι η φυτοτεχνική υπεροχή της οφείλεται και στο γεγονός ότι ως φυτό πολυετές, απαιτεί δαπάνες εγκατάστασης της φυτείας κάθε τέσσερα ή πέντε χρόνια και όχι κάθε χρόνο, συγχρόνως δε είναι φυτό πολλαπλών κοπών, γρήγορης αναβλάστησης μετά από κάθε κοπή (το καλοκαίρι) αρδευόμενη ή ξηρική.

Στη χώρα μας καλλιεργούνται κάθε χρόνο 1,5- 2,0 εκατ. στρέμματα με μηδική, με ένα σημαντικό ποσοστό των καλλιεργούμενων εκτάσεων να απαντάται στην Θράκη (κυρίως στην Ξάνθη).

Οι προοπτικές περαιτέρω αύξησης των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι ευσίωνες, αφού το προϊόν ζητείται ολοένα και περισσότερο λόγω των πολλών πλεονεκτημάτων του.

Στην Θράκη, με την σημαντική ανάπτυξη της ζωϊκής παραγωγής και δη της παραγωγής γάλακτος, η καλλιέργεια της μηδικής αποτελεί απαραίτητο πυλώνα στην κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της κτηνοτροφίας.

Η τιμή πώλησης των προϊόντων της θα μπορούσε να αυξηθεί εάν η μηδική καλλιεργούνταν, σύμφωνα με τους κανόνες της ολοκληρωμένης διαχείρισης της παραγωγής.

2.3. ΚΑΠΝΟΣ

Η καλλιέργεια καπνού ποικιλίας Μπασμά στη Θράκη αποτελεί σημαντική γεωργική δραστηριότητα, καθώς αναπτύσσεται σε ορεινές, μειονεκτικές και παραμεθόριες περιοχές, αξιοποιεί εδάφη οριακής γονιμότητας για την παραγωγή των εξαιρετικής ποιότητας καπνών ανατολικού τύπου, παρέχει απασχόληση σε σημαντικό αριθμό καλλιεργητών και συνεισφέρει θετικά στις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων.

Σε επίπεδο χώρας η παραγωγή καπνού Μπασμά ανήλθε το 2019 σε 10.571 τόνους, εκ των οποίων οι 7.710 τόνοι παρήχθησαν στη Θράκη(73%). Το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής προέρχεται από τη Ροδόπη (83%), ενώ μικρότερες αναλογίες αντιστοιχούν στην Ξάνθη (15%) και στον Έβρο(2%).

Για το 2020, η παραγωγή καπνού Μπασμά σε επίπεδο χώρας εκτιμάται σε 8.400 τόνους, εκ των οποίων οι 6.300 τόνοι αναμένονται στη Θράκη(75%).

Ο αριθμός των παραγωγών στη Ροδόπη για το 2019 ανέρχεται σε 5.568 ενώ αντίστοιχα στη Ξάνθη σε 1.982 και στον Έβρο σε 165. Ο αριθμός των παραγωγών στη Ροδόπη για το 2020 ανέρχεται σε 4.972 ενώ αντίστοιχα στη Ξάνθη σε 1.825 και στον Έβρο σε 150.

Συνοπτικά για το 2020, 6.947 παραγωγοί στη Θράκη έχουν ως κύρια πηγή εισοδήματος των οικογενειών τους, την καλλιέργεια καπνού ποικιλίας Μπασμά.

2.3.1.ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΠΝΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

A. Έργα υποδομών

- Παροχή νερού για άρδευση σε καπνοπαραγωγούς, που δεν έχουν πρόσβαση σε αρδευτικό δίκτυο. Επιλογή συγκεκριμένων περιοχών που δεν υπάρχει πρόσβαση σε σταθερής παροχής άρδευση. Σχεδιασμός και εγκατάσταση λιμνοδεξαμενών που θα παρέχουν αρδευτικό νερό στις συγκεκριμένες περιοχές και δικτύου διανομής. Απαιτείται χρηματοδότηση για μελέτη και υλοποίηση του έργου. Ήδη υπάρχουν σχετικές προμελέτες, όπως αναφέρεται στο ειδικό κεφάλαιο για τις υποδομές του αγροτικού τομέα της Θράκης.

B. Χρηματοδότηση παραγωγών για αγορά εξοπλισμού

- Χρηματοδότηση παραγωγών για την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού, όπως μικρούς γεωργικούς ελκυστήρες 60h, φυτευτικές μηχανές σκαλιστήρια, λιπασματοδιανομείς, εξοπλισμό για ψεκασμούς με σκοπό περεταίρω εκμηχάνιση της καλλιέργειας στη Θράκη. Αυτό θα μειώσει το κόστος παραγωγής του προϊόντος για τους καπνοπαραγωγούς και θα διευκολυνθεί η εργασία τους.
- Ενίσχυση των παραγωγών για αγορά και χρησιμοποίηση βιολογικών σκευασμάτων και εφαρμογή μη επεμβατικών μεθόδων φυτοπροστασίας (πχ. φερομονικές παγίδες) κατά την καλλιέργεια και αποθήκευση του προϊόντος που παράγουν, για προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας των παραγωγών και για ενίσχυση της βιοποικιλότητας.
- Ενίσχυση των παραγωγών για αγορά και χρησιμοποίηση πλαστικών για κάλυψη λιαστρών και σπορείων, ώστε να επιτευχθεί βελτίωση της ποιότητας και αύξηση του εισοδήματός τους.

Γ. Οικονομική στήριξη των παραγωγών

- Απευθείας χρηματική ενίσχυση (επιδότηση) από την Ε.Ε. για ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, οι οποίες καλλιεργούν ως επί το πλείστον καπνό ποικιλίας Μπασμά, ώστε να καλύπτεται η απώλεια εισοδήματος από τις

χαμηλές αποδόσεις του παραγόμενου προϊόντος στο χωράφι. Συσχέτιση της απευθείας ενίσχυσης με το συνολικό εισόδημα του παραγωγού και ορισμός ως δικαιούχων των παραγωγών που έχουν ετήσιο εισόδημα κάτω ενός αποδεκτού ελάχιστου εισοδήματος.

- Απευθείας χρηματική ενίσχυση στους μικρούς παραγωγούς μέχρι 10 στρεμμάτων, ώστε να ανταποκρίνεται το εισόδημά τους σε ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης.

Υπάρχει σχετική μελέτη σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δ. Αναπροσαρμογή σχετικών ρυθμίσεων στον ΕΛΓΑ

Ανανέωση της λίστας των ασθενειών/ καταστροφών στον ΕΛΓΑ με ενσωμάτωση στη λίστα αποζημίωσης των καταστροφών από νεκρωτική ίωση του καπνού.

Ε. Δράσεις σχετικές με την ποικιλία Μπασμά

- Γενετική βελτίωση της απόδοσης του σπόρου ΒΞ81 που δίνει εξαιρετικής ποιότητας Μπασμά, ώστε να παράγεται μεγαλύτερη απόδοση σε κιλά ανά στρέμμα χωρίς παράλληλα να υποβαθμίζεται η ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος.
- Ορισμός του Μπασμά ΒΞ81 ως Προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) ή Προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ), για απόκτηση μιας πιο συγκεκριμένης ταυτότητας που πιθανόν να ευνοήσει την εμπορική διάθεση του προϊόντος.

ΣΤ. Εκπαίδευση παραγωγών για βελτίωση γνωστικού επιπέδου τους

- Οργάνωση από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και του ΔΠΘ σεμιναρίων για καπνοπαραγωγούς, με σκοπό την βελτίωση του γνωστικού επιπέδου των παραγωγών σε θέματα καλλιέργειας και γεωργίας ακριβείας, ασφάλειας στην γεωργία, προστασίας του περιβάλλοντος.

2.3.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΠΝΟΥ ΤΥΠΟΥ VIRGINIA ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Η Σταυρούπολη αποτελεί μια παραδοσιακά καπνοπαραγωγική, ορεινή περιοχή της Ξάνθης. Έχει αμμώδη, με καθόλου ή μικρή κλίση, εκτάσεις και βρίσκεται στην ουσία στην μικρή κοιλάδα που δημιουργείται από την διέλευση του ποταμού Νέστου από την περιοχή. Στην δεκαετία του 80 καλλιεργήθηκαν εκτεταμένα τα καπνά τύπου βιρτζίνια στην περιοχή, με πολύ καλά ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Η καλλιέργεια Βιρτζίνια στην περιοχή σταμάτησε το 2000 και ξανάρχισε 12 χρόνια αργότερα με νέα μορφή και νέα δυναμική υπό την αιγίδα και καθοδήγηση της ΣΕΚΕ, στα πλαίσια της παραγωγής Βιολογικού καπνού για 100% εξαγωγή του στις Η.Π.Α.

Το πρωτόκολλο καλλιέργειας ταιριάζει απόλυτα στο προφίλ και την τοπογραφία της περιοχής, καθώς οι καλλιέργειες της περιοχής βρίσκονται σε οικολογικά σημαντικές ζώνες που δένουν πλήρως με την βιολογική γεωργία και τις αρχές της.

Σήμερα καλλιεργούν βιολογικό καπνό 24 καπνοπαραγωγοί σε περίπου 1000 στρέμματα και παράγουν περίπου 200 τόνους καπνά, ο οποίος αποξηραίνεται και διαχειρίζεται μετασυλλεκτικά σε πρότυπη μονάδα που έχει εγκαταστήσει η ΣΕΚΕ στην ακριτική αυτή περιοχή. Τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά είναι εξαιρετικά. Υπάρχει η δυνατότητα να αυξηθεί η καλλιέργεια, με αύξηση της παραγωγής τους 500 τόνους και ενασχόληση και άλλων κατοίκων της περιοχής στην καπνοκαλλιέργεια. Προκειμένου να υπάρξει περαιτέρω ανάπτυξη της παραγωγής καπνών ποικιλίας Βιρτζίνια στην περιοχή πρέπει να γίνουν τα εξής:

A. Έργα υποδομών

- Παροχή νερού για άρδευση σε καπνοπαραγωγούς που δεν έχουν πρόσβαση σε αρδευτικό δίκτυο. Σχεδιασμός και εγκατάσταση της επέκτασης του υπάρχοντος αρδευτικού δικτύου ώστε να παρέχεται νερό για άρδευση στις συγκεκριμένες περιοχές για να μπορέσουν να καλλιεργηθούν και άλλα διαθέσιμα αγροκτήματα στην περιοχή που τώρα βρίσκονται σε αγρανάπαιση. Απαιτείται χρηματοδότηση για μελέτη και υλοποίηση του έργου.

B. Χρηματική Ενίσχυση παραγωγών ως επιδότηση

- Απευθείας χρηματική ενίσχυση για την περιοχή ως ορεινή και μειονεκτική, ώστε να καλύπτεται η απώλεια εισοδήματος από τις χαμηλές αποδόσεις που λαμβάνονται στον καπνό και τις άλλες καλλιέργειες. Συσχέτιση της απευθείας ενίσχυσης με το συνολικό εισόδημα των παραγωγών και ορισμός ως δικαιούχων παραγωγών που έχουν ετήσιο εισόδημα κάτω του ενός αποδεκτού ελάχιστου εισοδήματος, το οποίο θα οριστεί με συγκεκριμένα κριτήρια.

2.4. ΣΙΤΗΡΑ

Ο τομέας των σιτηρών καλύπτει το 17,5% περίπου της συνολικής καλλιεργηθείσας έκτασης στη Θράκη, παρουσιάζοντας όμως σημαντική μείωση σε σχέση με το 2014 κατά 36,22% στα σιτηρά και κατά 46% στον αραβόσιτο.

Κατά συνέπεια είναι απαραίτητο να τεθούν στρατηγικοί στόχοι για τα σιτηρά στη Θράκη αφού πέραν όλων των άλλων αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό από τις γειτονικές χώρες Βουλγαρία και Ρουμανία οι οποίες είναι σημαντικές χώρες παραγωγής σιτηρών χαμηλού κόστους (η παραγωγή μαλακού σίτου στην Ελλάδα αντιστοιχεί μόνο στο 4% της αντίστοιχης βουλγαρικής και η ελληνική παραγωγή αραβοσίτου στο 38% της Βουλγαρικής, ενώ η Ρουμανία καταλαμβάνει την ηγέτιδα πρώτη θέση στην Ευρώπη στην παραγωγή αραβοσίτου).

Οι στρατηγικοί στόχοι στον τομέα των σιτηρών και οι προοπτικές για την ανάπτυξη τους στη Θράκη είναι οι εξής:

α) Συμβολαιακή Γεωργία

Πρωώθηση του **θεσμού της Συμβολαιακής γεωργίας** μεταξύ πρωτογενή τομέα και του τομέα μεταποίησης για την παραγωγή ειδικών προϊόντων (π.χ. ζυμαρικά, μπύρα κλπ.). Η Συμβολαιακή Γεωργία, δηλαδή η γραπτή εμπορική συμφωνία μεταξύ παραγωγών και εταιριών τυποποίησης- μεταποίησης ή και εμπορίας αγροτικών προϊόντων με το πιστοποιημένο σύστημα παραγωγής είναι απαίτηση της αγοράς. Διασφαλίζει την παραγωγή και την εμπορία ποιοτικών και ασφαλών προϊόντων, αλλά και κατοχυρώνει τα δικαιώματα του παραγωγού γνωστοποιώντας του την τιμή εκ των προτέρων. Επιπλέον εξασφαλίζεται η συνεργασία παραγωγών σκληρού σίτου με μεταποιητικές μονάδες ζυμαρικών, παραγωγών μαλακού και σκληρού σίτου με αλευροβιομηχανίες και παραγωγών κριθαριού με εταιρίες «της Θράκης και γενικά της Ελλάδος» .

Στο σκληρό σιτάρι οι ποσότητες συντριπτικά στη Θράκη δεν παράγονται μέσω Συμβολαιακής γεωργίας. Άρα επιτακτική είναι η ανάγκη προσέλκυσης μεγάλης εταιρίας Ζυμαρικών και στη Θράκη που με κατάλληλα οικονομικά κίνητρα θα δημιουργήσει νέες επενδύσεις.

β) Καλλιεργητικές πρακτικές

Επιλογή ποικιλιών σίτου και κριθαριού με μειωμένες απαιτήσεις νερού, ανθεκτικών στο κρύο και στις ασθένειες, με ικανοποιητική απόδοση και υψηλή ποιότητα προϊόντος. Αξιοποίηση/βελτίωση του εγχώριου γενετικού υλικού.

Επιπλέον μεγάλο ρόλο στην ποιότητα των σιτηρών παίζει και το γενετικό υλικό των ποικιλιών που θα προτείνουν οι Βιομηχανίες ζυμαρικών, για το σκληρό και το μαλακό σιτάρι, οι Αλευροβιομηχανίες (Μύλοι Θράκης) και οι βιομηχανίες ζυθοποιίας (Βεργίνα ΑΕ , Αθηναϊκή Ζυθοποιία) για το κριθάρι μπίρας. Βέβαια η ποιότητα για τον αγοραστή πρέπει να συμβαδίζει και με την αποδοτική παραγωγή ανά στρέμμα καθώς και την ικανοποιητική τιμή του παραγωγού.

Είναι σημαντική επίσης η επέκταση του συστήματος γεωργικών προειδοποιήσεων με σκοπό την ολοκληρωμένη προστασία καθώς και η προώθηση ποικιλιών κριθαριού με καλή βυνοποιητική απόδοση .

Αραβόσιτος: Βελτίωση της τεχνικής παραγωγής στην καλλιέργεια αραβοσίτου, μέσω κατάλληλων υβριδίων διαφορετικού βιολογικού κύκλου ανάλογα με τη εδαφολογική δομή και σύσταση των χωραφιών, υψηλό δυναμικό παραγωγής και με υψηλή αποτελεσματικότητα χρήσης αζώτου (για περιορισμό του κόστους παραγωγής και της επιβάρυνσης των φυσικών πόρων). Προώθηση της καλλιέργειας αραβοσίτου είτε σε περιοχές με αναπτυσσόμενη κτηνοτροφία είτε σε αντικατάσταση εκτάσεων αποδεδουλευμένων από άλλες αρδευόμενες καλλιέργειες .

Μαλακό σιτάρι: Το μαλακό σιτάρι αποδίδει μεν καλύτερα από το σκληρό αλλά υπολείπεται σε ποιότητα. Επιπλέον οι Αλευρόμυλοι εισάγουν από Ρωσία, Ουκρανία, Καζακστάν, Βουλγαρία μαλακό σιτάρι στην ποιότητα που θέλουν και το πληρώνουν φθηνότερα σε αρκετές περιπτώσεις σε ανταγωνιστικές τιμές.

Το μαλακό σιτάρι έχει μεγάλο βιολογικό κύκλο και ευδοκίμει καλύτερα στις βόρειες χώρες όπως η Γερμανία, Γαλλία, Αυστρία, Ρωσία σπέρνοντας το από αρχές Σεπτεμβρίου και συγκομίζοντάς το τέλη Ιούλη.

Στη Ελλάδα όπως και στη Θράκη η ωρίμανση σταματά βίαια τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου με την άνοδο των θερμοκρασιών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπολείπεται σε ποιοτικές προδιαγραφές για αλευροποίηση και μεγάλο μέρος να χρησιμοποιείται ως ζωοτροφικό.

Επομένως πρέπει να εστιαστεί η προσπάθεια στην επιλογή κατάλληλων ποικιλιών μικρότερου βιολογικού κύκλου, οι οποίες θα είναι αποδοτικές αλλά και πιο ποιοτικές.

Οι Έλληνες καλλιεργητές στην συντριπτική τους πλειοψηφία δεν χρησιμοποιούν πιστοποιημένο σπόρο μαλακού σιταριού. Η κατάταξη των ποικιλιών μαλακού σιταριού στην Ιταλία γίνεται σε πέντε κατηγορίες ανάλογα με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά :

- ✓ Ανώτατη ποιότητα: Ειδ. Βάρος:80kg/hl min , Πρωτεΐνη :13,5 %min
- ✓ Ανώτερη ποιότητα: : Ειδ. Βάρος:79kg/hl min , Πρωτεΐνη :12 %min
- ✓ Φίνο: Ειδ. Βάρος:79kg/hl min , Πρωτεΐνη :11 %min
- ✓ Απλή αρτοποιητική ικανότητα: Ειδ. Βάρος:76kg/hl min
- ✓ Εμπορικό για μπισκότα: Ειδ. Βάρος:73-75kg/hl min

Πρέπει, κατά συνέπεια να γίνει πειραματισμός ποικιλιών μαλακού σίτου προς εύρεση κατάλληλων ποικιλιών για ποιοτικό σιτάρι.

Οι συνήθεις ποιοτικές προδιαγραφές για καλής ποιότητας αλευροποιήσιμο μαλακό σιτάρι στην Θράκη είναι οι εξής : Ειδικό Βάρος:77kg/hl min , Πρωτεΐνη :11,00 %min , Falling Number :300sec min, Γλουτένη:21,00 % min, Υγρασία :12,00 % max, Ξένες Ύλες :1,50 %max, Προσβεβλημένα από έντομα 0,50% max.

Σκληρό σιτάρι : Το σκληρό σιτάρι ευδοκίμει και σε αλκαλικά εδάφη με PH>7 σε σχέση με το μαλακό. Η γεωμορφολογία του εδάφους και το κλίμα ευνοεί κυρίως το σκληρό σιτάρι όπου στη Θράκη έχει μέσες αποδόσεις 250-400 κιλά /στρέμμα ενώ το μαλακό σιτάρι 450-600 κιλά /στρέμμα.

Παρόλα αυτά το σκληρό στάρι καλύπτει τη διαφορά των 200 κιλών ανά στρέμμα χάρη στην καλύτερη τιμή που απολαμβάνει σε σχέση με το μαλακό αλλά και λόγω της πολύ καλής ποιότητας του. Στη Θεσσαλία επιτυγχάνονται παραγωγές σκληρού με υαλώδη 65-80% και στον Έβρο-Ροδόπη 55-75%. Εκτός από βιομηχανίες ζυμαρικών και αλευροβιομηχανίες θα αγοράσουν σκληρό σιτάρι με υαλώδη 70% προκειμένου να παράγουν σιμιγδάλι αλλά και αλεύρι κίτρινου τύπου φαρίνα.

Σήμερα με τη χρήση πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου 12 κιλών /στρέμμα παρέχεται συνδεδεμένη ενίσχυση στους παραγωγούς 3,6 ευρώ /στρέμμα. Η χρήση του πιστοποιημένου σπόρου διαπιστώθηκε από τους εξαγωγείς ότι αυξάνει την ποιότητα του τελικού προϊόντος.

Το σκληρό σιτάρι έχει χαμηλό κόστος παραγωγής. Απαιτεί ελάχιστο νερό για άρδευση που είναι τόσο πολύτιμο τα τελευταία χρόνια. Είναι ένα προϊόν που η χώρα μας έχει συγκριτικό πλεονέκτημα επειδή λόγω κλίματος δεν καλλιεργείται στις Βόρειο-Ευρωπαϊκές χώρες.

Στην Ιταλία οι προδιαγραφές ποιότητας σκληρού σίτου στο Χρηματιστήριο Αγροτικών Προϊόντων της Μπολόνια έχουν ως εξής:

Finο:Πρωτεΐνη:13,5%min, Ειδικό Βάρος :80kg/hl min, Υαλώδη 80%

1^{ης}κατηγορίας: 12,5%min, Ειδικό Βάρος :78kg/hl min, Υαλώδη 70%

Εμπορικό: 11%min, Ειδικό Βάρος :76kg/hl min, Υαλώδη 50%

γ) Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας

Πρώθηση της πιστοποίησης. Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων καλλιεργειών σιτηρών για αναβάθμιση της ποιότητας των σιτηρών μέσω της ένταξης της καλλιέργειας σε Συστήματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης. Η πιστοποίηση όμως αυτή καθ' αυτή (δηλ. η λήψη πιστοποιητικού) δεν πρέπει να αποτελεί σκοπό, αλλά μέσο που θα οδηγήσει σε μια αλλαγή νοοτροπίας που θα υπηρετεί την ποιότητα προς όφελος των παραγωγών, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

δ) Συνεταιρισμοί και Οργανώσεις Παραγωγών

Αναβάθμιση του ρόλου των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων στη συγκέντρωση και διαχείριση της παραγωγής δημητριακών. Στη Θράκη και σε όλη την Ελλάδα είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ απαραίτητη η συλλογική δράση, η οργάνωση και η στήριξη των γεωργών από υγιείς και ορθολογικά λειτουργούσες οργανώσεις παραγωγών και συνεταιρισμούς.

Είναι πλέον μονόδρομος για τους μικρομεσαίους τουλάχιστον παραγωγούς η οργάνωσή τους σε συλλογικά σχήματα (συνεταιρισμούς, οργανώσεις παραγωγών). Μέσα από τα σχήματα αυτά βελτιώνεται η οικονομική τους θέση και η διαπραγματευτική τους δύναμη πετυχαίνοντας οικονομίες κλίμακας τόσο στις αγορές των εφοδίων τους όσο και στην προώθηση της παραγωγής τους.

Η ενεργοποίηση του Μέτρου 9.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, που αφορά τη Σύσταση νέων Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών στον τομέα της γεωργίας-Δημητριακών (Καλαμπόκι Ζωοτροφικό, Κριθάρι Ζωοτροφικό & Ζυθοποιίας, Σιτάρι Σκληρό, Σιτάρι Μαλακό) θα ωφελήσει τους εντασσόμενους αγρότες παρέχοντας τους τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα από κοινού τις προκλήσεις που θέτουν η αύξηση του ανταγωνισμού και η παγίωση των αγορών σε σχέση με την εμπορία των προϊόντων τους. Το Μέτρο 9.1 είναι ένα πολύ καλό κίνητρο για νεοσύστατες ομάδες και οργανώσεις παραγωγών διότι τους παρέχεται ένα ποσοστό επί του κύκλου εργασιών τους μέχρι 100 χιλιάδες το χρόνο. Η στήριξη καταβάλλεται ως κατ' αποκοπή ενίσχυση σε ετήσιες δόσεις για πέντε έτη από την ημερομηνία κατά την οποία αναγνωρίσθηκε η ομάδα ή η οργάνωση παραγωγών, με βάση το επιχειρηματικό της σχέδιο. Οι Οργανώσεις Παραγωγών εκτός από τη συγκεκριμένη ενίσχυση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών τους, θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν και τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΠΑΑ.

Ως χώρα αλλά ειδικά η περιοχή της Θράκης για την ανάπτυξη της πρέπει να στοχεύσει σε προϊόντα που έχουν συγκριτικά , παραγωγικά, εμπορικά, εξαγωγικά πλεονεκτήματα και μέσα σε αυτά είναι και τα σιτηρά. Στόχος η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας και της αποτελεσματικότητας της ελληνικής αγροτικής οικονομίας και μέσω της αξιοποίησης όλων των αναπτυξιακών εργαλείων που η Κοινή Αγροτική Πολιτική προσφέρει.

2.5. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Οι ενεργειακές καλλιέργειες καλύπτουν περίπου το 14% της συνολικής καλλιεργηθείσας έκτασης της Θράκης. Τα προϊόντα που καλλιεργούνται κυρίως είναι ο ηλίανθος και η ελαιοκράμβη που προορίζονται κυρίως για παραγωγή βιοντίζελ και δίνουν σημαντικά καλύτερο εισόδημα από την καλλιέργεια των σιτηρών. Ιδιαίτερη ώθηση στις ενεργειακές καλλιέργειες υπήρξε με τον νόμο 3423/13.12.2005 ο οποίος ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικός για τις καλλιέργειες αυτές, ώστε να αυξηθεί εισόδημα των Ελλήνων αγροτών και να δοθεί η δυνατότητα παραγωγής βιοντίζελ από ελληνικά ενεργειακά φυτά.

Δυστυχώς η προσπάθεια που ξεκίνησε με τον συγκεκριμένο νόμο δεν ολοκληρώθηκε αφού η μετατροπή των δύο εργοστασίων της Ελληνικής βιομηχανίας ζάχαρης (της Ξάνθης και της Λάρισας) σε μονάδες παραγωγής βιοαιθανόλης από αραβόσιτο, τεύτλα και γλυκό σόργο, ενώ ξεκίνησε με πολύ καλές προοπτικές και με την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Πάντως είναι σημαντικό ότι το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής από τις ενεργειακές καλλιέργειες στην ΠΑΜΘ, όπως ο ηλίανθος και η ελαιοκράμβη που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή βιοκαυσίμων (βιοντίζελ), ανήκει στη Θράκη, η οποία με παραγωγή 90.137 τόνων το 2019 καλύπτει το 62% της παραγωγής της περιφέρειας και το 30% της χώρας. Η παραγωγή σπόρων ηλίανθου για παραγωγή βιοκαυσίμων στη Θράκη ανήλθε το 2019 σε 85.405 τόνους, παρουσιάζοντας μεγάλη άνοδο ως προς το προηγούμενο έτος (+51%), προερχόμενη κυρίως από τον Έβρο (83%) δευτερευόντως από την Ξάνθη (16%). Μικρή παραμένει η παραγωγή ελαιοκράμβης στη Θράκη (4.272 τόνοι το 2019) προερχόμενη κυρίως από την Ξάνθη (88%), καλύπτοντας το 53% του όγκου παραγωγής στην περιφέρεια και το 15% στη Χώρα, ενώ σε χαμηλό επίπεδο κυμαίνεται η παραγωγή της στον Έβρο και τη Ροδόπη.

Εξέλιξη και μεταβολή παραγωγής ενεργειακών καλλιεργειών στη Θράκη (2019-2018, σε τόνους)

Προϊόντα	Έβρος		Ροδόπη		Ξάνθη		Θράκη		Μεταβολή
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019/18 (%)
Ηλιάνθος	70.945	46.000	1.000	700	13.460	9.866	85.405	56.566	51,0
Ελαιοκράμβη	500	90	32	34	3.740	3.738	4.272	3.862	10,6
Λοιπά	5	8	5	15	450	302	460	325	41,5
Σύνολο	71.450	46.098	1.037	749	17.650	13.906	90.137	60.753	48,4

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Επισημαίνεται ότι η έκταση και η παραγωγή των ενεργειακών καλλιεργειών της χώρας, αποτελούμενη σχεδόν στο σύνολό της, από ηλιάνθο και ελαιοκράμβη, παρουσίασε το 2019 σημαντική άνοδο ως προς το προηγούμενο έτος (+14,5% και +27% αντίστοιχα), ενώ η χρήση τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται να ενισχυθεί, κυρίως εξαιτίας του περιορισμού των εισαγωγών φοινικέλαιο για παραγωγή βιοκαυσίμων. Όπως αναφέρεται σε έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2019 (COM (2019) 142 τελικό, 13.3.2019) η ιδιαίτερα έντονη επέκταση των φυτειών παραγωγής φοινικέλαιου (προέλευσης Μαλαισίας, Ινδονησίας κ.α, χωρών) στο διάστημα της περιόδου 2008-2016 προήλθε σε ποσοστό της τάξεως του 45% από την αποψίλωση δασών, χαρακτηρίζοντας το φοινικέλαιο ως πρώτη ύλη υψηλού κινδύνου στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Συνέχεια της νέας οδηγίας της ΕΕ για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, 11.2.2018) το αποτέλεσμα ήταν οι εισαγωγές φοινικέλαιου για παραγωγή βιοντίζελ να παγώσουν στο επίπεδο που είχαν διαμορφωθεί το 2019, μια και από το 2020 προβλέπεται να υπολογιστεί το μερίδιό τους ενόψει της εφαρμογής των περιορισμών που θέτει η αναφερόμενη οδηγία από τα κράτη μέλη, το αργότερο μέχρι την 30η Ιουνίου 2021.

Οι εξελίξεις αυτές αναμένεται να επηρεάσουν ευνοϊκά τη συμμετοχή του ηλιάνθου και της ελαιοκράμβης στην παραγωγή βιοντίζελ, η παραγωγή του οποίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ-27) εκτιμάται το 2020 σε 15 δισεκατομμύρια λίτρα (στοιχεία EU Agricultural Markets, short-Term Outlook, Autumn 2020), παρουσιάζοντας μικρή μείωση ως προς το 2019, (-3.2%), αλλά με αισθητή άνοδο της κατανάλωσης που προβλέπεται το 2020 να κυμανθεί σε 18,5 δισεκατ.λίτρα (+8,2%).

2.6. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ «ΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ»

1. ΡΥΖΙ

Η καλλιέργεια του ρυζιού, υπολειπόμενη σε έκταση και όγκο παραγωγής στην Θράκη, έχει σημαντικά περιθώρια επέκτασης στις παραποτάμιες κυρίως περιοχές. Στην περίπτωση αυτή οι παραγωγοί θα πρέπει να στραφούν στην καλλιέργεια ποικιλιών μακρύκοκκων (*Oryza sativa indica*) που ολοένα και περισσότερο ζητούνται από τους καταναλωτές.

2. ΟΣΠΡΙΑ

Τα όσπρια (ξερά φασόλια, ρεβίθια, φακές, κουκιά, αρακάς) έχουν περιθώρια επέκτασης και βελτίωσης της καλλιεργητικής τεχνικής τους στα οποία η χώρα μας έχει σημαντικές ελλείψεις, ενώ καλλιεργούμενα σε περιοχές που εξασφαλίζουν την βραστερότητά τους, είναι δεδομένο ότι θα έχουν υψηλή ζήτηση.

3. ΠΑΤΑΤΕΣ

Περιθώρια παραπέρα επέκτασης στον γεωργικό χάρτη της Θράκης έχει και η καλλιέργεια της πατάτας, εάν οι νομοί Ροδόπης και Έβρου ακολουθήσουν το υπόδειγμα της Ξάνθης, στην οποία συγκεντρώνεται σήμερα η κύρια παραγωγή πατάτας της ευρύτερης περιοχής.

4. ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

Στον πολυσυζητημένο τομέα των Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών, ευοίωνες ανοίγονται οι προοπτικές για την καλλιέργεια ζητούμενων ειδών, με αποδεδειγμένες ευεργετικές επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό και ευχέρεια τοποθέτησής τους στις αγορές του εξωτερικού, υπό την προϋπόθεση ότι τα παραγόμενα προϊόντα θα είναι αποτέλεσμα βιολογικής γεωργίας ή συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης της παραγωγής. Η παραγωγική αλυσίδα θα πρέπει να ολοκληρώνεται με την κατάλληλη σύγχρονη τυποποίηση των συγκεκριμένων προϊόντων.

Μεταξύ των πολλών και με καλλιεργητικό ενδιαφέρον Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών, προτείνονται για την περιοχή της Θράκης, η ρίγανη, η μαντζουράνα, το θυμάρι, το φασκόμηλο, η μέντα και το μελισσόχορτο.

Σημειώνεται ότι τα Αρωματικά και Φαρμακευτικά φυτά αξιοποιούν ξηρικά εδάφη.

5. ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΑ

Στον τομέα της δενδροκομίας, η Θράκη υστερεί σημαντικά έναντι άλλων περιοχών της χώρας, τόσο σε αριθμό καλλιεργουμένων ειδών όσο και σε καλλιεργούμενες εκτάσεις. Τα μόνα, σε αξιοσημείωτη έκταση καλλιεργούμενα είδη είναι τα ακτινίδια, τα ρόδια τα επιτραπέζια σταφύλια και οινοποιήσιμα σταφύλια και τα κεράσια.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός για την επέκταση της δενδροκομίας στην περιοχή πρέπει να περιλαμβάνει αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων των προαναφερομένων ειδών με τις κατάλληλες ποικιλίες καθώς και καλλιέργεια των ακρόδρυων (ξηροί καρποί) όπως είναι τα καρύδια και τα φουντούκια, η παραγωγή των οποίων στη χώρα μας είναι ελλειμματική, ενώ οι εισαγόμενες, σημαντικές ποσότητες από τρίτες χώρες υστερούν ποιοτικά, συγκρινόμενες με τις αντίστοιχες ελληνικές.

Η καλλιέργεια της συκιάς, για παραγωγή νωπών σύκων πρέπει να είναι επίσης στις προτεραιότητές μας. Πάντως ο τομέας της δενδροκομίας πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα και να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την ανάπτυξη του.

6. ΛΑΧΑΝΟΚΟΜΙΑ- ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

Στον τομέα της λαχανοκομίας, η συνολική παραγωγή της Θράκης είναι μικρή σε σχέση με τις δυνατότητες της περιοχής, με εξαίρεση τα σπαράγγια και τα σκόρδα.

Ένα πρόγραμμα επέκτασης της καλλιέργειας κηπευτικών ειδών υπό κάλυψη (θερμοκήπια) είναι απαραίτητο να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί στην Θράκη. Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα μπορούσε να περιλαμβάνει,

εκτός από την καλλιέργεια των παραδοσιακά καλλιεργούμενων ειδών και την καλλιέργεια νέων, όπως τα ντοματίνια (βελανίδια) και οι έγχρωμες πιπεριές.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες στη Θράκη και μάλιστα με αξιοποίηση της γεωθερμίας.

Η Θράκη διαθέτει ένα σημαντικό σε μέγεθος και ποιοτικά χαρακτηριστικά γεωθερμικό πεδίο το οποίο παραγωγικά έχει αξιοποιηθεί μόνο σε ένα μέρος της Ξάνθης.

Κατά συνέπεια είναι απαραίτητο να δρομολογηθούν οι σχετικές διαδικασίες (προσέλκυση ενδιαφερομένων, προκηρύξεις) προκειμένου το μεγαλύτερο μέρος του να αξιοποιηθεί ωθώντας την ανάπτυξη των θερμοκηπιακών καλλιέργειών και της παραγωγής ενέργειας.

Για την αξιοποίησή των θερμοκηπιακών καλλιεργειών τους θεωρούμε σκόπιμο να εξετασθεί η αντίστοιχη ανάπτυξη τους σε χώρες που θεωρούνται προηγμένες τεχνολογικά (Ολλανδία, Ισραήλ) και πιθανώς να επιδιωχθεί η συνεργασία επενδυτών από τις χώρες αυτές με επιχειρηματίες ή συνεταιρισμούς της Θράκης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί για μια ακόμα φορά ότι η ανάπτυξη της Δενδροκομίας και των Κηπευτικών Καλλιεργειών στην Θράκη παρεμποδίζεται από την έλλειψη επαρκών ποσοτήτων νερού για άρδευση, ενώ πολύ συχνά είναι τα πλημμυρικά φαινόμενα στην περιοχή. Το ίδιο ισχύει και για τα αρδευόμενα φυτά της Μεγάλης Καλλιέργειας.

Αυτό σημαίνει ότι είναι απαραίτητο τώρα, περισσότερο παρά ποτέ, να εκτελεσθούν έργα που αποσκοπούν στην σωστή διαχείριση και αξιοποίηση του νερού, με την εκτέλεση έργων υποδομής για την ενίσχυση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, την εξοικονόμηση νερού, την αντιπλημμυρική προστασία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών και φραγμάτων, τη δημιουργία λεκανών απορροής κ.ο.κ.

3.Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Η ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Όγκος και μεταβολή παραδόσεων αιγοπρόβειου γάλακτος στη Θράκη
(σε τόνους, 2019-2018)

	2019		2018		Μεταβολή 2019/18 (%)		2014	
	Πρόβειο	Αίγιο	Πρόβειο	Αίγιο	Πρόβειου	Αίγειου	Πρόβειο	Αίγιο
Έβρος	3.558	3.380	3.653	3.486	-2,6	-3,0	3.683	2.271
Ροδόπη	5.138	1.275	6.098	1.131	-15,7	12,7	5.258	913
Ξάνθη	8.345	2.777	9.769	3.109	-14,6	-10,7	7.675	1.949
Θράκη	17.041	7.432	19.520	7.726	-12,7	-3,8	16.616	5.133
ΠΑΜΘ	31.922	13.255	35.774	14.613	-10,8	-9,3		
Σύνολο χώρας	643.027	143.544	675.803	152.772	-4,8	-6,0		

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, 5.3.202

Όγκος και μεταβολή παραδόσεων αγελαδινού γάλακτος στη Θράκη
(2019-2018)

Θράκη	2019		2018		Μεταβολή 2019/18		2014	
	Παραδόσεις	Μ. Τιμή	Παραδόσεις	Μ. Τιμή	Ποσότητας	Μ. τιμής	Παραδόσεις	Μ. τιμή
	(τόνοι)	(€/100 κιλά)	(τόνοι)	(€/100 κιλά)	(%)		(τόνοι)	(€/100 κιλά)
Έβρος	20.234	37,19	19.744	36,87	2,5	0,9	17.790	43,03
Ροδόπη	15.003	37,95	13.602	40,41	10,3	-6,1	10.006	43,82
Ξάνθη	52.953	37,45	51.317	39,36	3,2	-4,9	57.829	42,61
Θράκη	88.190	37,53	84.663	38,88	4,2	-3,5	85.625	
ΠΑΜΘ	105.146	38,16	101.263	38,95	3,8	-2,0		
Σύνολο χώρας	633.296	38,73	622.876	39,92	1,7	-3,0		

ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ														
Π.Ε/ Prefecture	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦ ΕΣ/ Holdings	ΖΩΑ/ Animals
	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Rodopi	1869	265054	2260	289309	1507	231653	1425	223.511	1374	218.669	1346	214.158	1.341	205.997
Evros	1730	193449	2282	226088	1266	180545	1242	176.081	1222	176.266	1180	171.524	1.197	169.378
Xanthi	1620	221526	1644	265527	1264	189452	1198	188.118	1.113	179.008	1.072	175.169	1.060	168.395
Kavala	1306	215284	1517	232438	906	184008	869	177.875	843	177.605	822	173.942	820	173.849
Drama	838	164645	849	204803	730	158750	709	154.871	685	156.579	660	153.201	660	151.349
Total	7.363 €	1.059.958 €	8.552 €	1.218.165 €	5.673 €	944.408 €	5.443 €	920.456 €	5.237 €	908.127 €	5.080 €	887.994 €	5.078 €	868.968 €

ΒΟΟΕΙΔΗ/Bovine														
	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
Π.Ε/ R.U	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals	ΕΚΤΡΟΦΕΣ / Holdings	ΖΩΑ/ Animals
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Rodopi	1.437	25.677	1.294	25.218	1.271	25.640	1.236	27.539	1.218	28.183	1.090	27.070	1.313	26.732
Evros	695	19.282	637	14.933	658	16.891	599	17.730	565	18.290	550	19.774	1.037	19.699
Xanthi	930	27.747	800	24.665	785	25.306	727	24.712	688	24.045	651	25.953	852	25.973
Kavala	338	8.728	256	8.142	202	7.670	189	6.965	179	7.258	166	7.581	266	7.601
Drama	587	25.634	548	27.434	521	25.921	501	24.494	480	24.527	464	24.935	509	24.801
Total	3.987	107.068	3.535	100.392	3.437	101.428	3.252	101.440	3.130	102.303	2.921	105.313	3.977	104.806

3.1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Η Αιγοπροβατοτροφία στη Θράκη ενώ από το 2014 έως το 2019 παρουσιάζει σημαντική μείωση και σε αριθμό εκτροφών κατά 31% και σε αριθμό ζώων κατά 17,52% αντίθετα οι ποσότητες γάλακτος που παραδόθηκαν στη βιομηχανία εμφανίζονται αυξημένες την αντίστοιχη περίοδο κατά 12%. Αυτό σημαίνει ότι οι κτηνοτρόφοι κατέβαλαν σημαντική προσπάθεια παρά τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν (μη ικανοποιητικό επίπεδο τιμών, υψηλό κόστος εφοδίων, έλλειψη ουσιαστικής στήριξης από την Πολιτεία) να βελτιώσουν το ζωικό τους κεφάλαιο και να αναβαθμίσουν τις μεθόδους εκτροφής του ζωικού τους κεφαλαίου και να εκσυγχρονίσουν τις εγκαταστάσεις τους. Στη δε αγελαδοτροφία πρέπει να τονιστεί ότι όχι μόνο δεν υπήρξε μείωση των εκτροφών και του ζωικού κεφαλαίου αλλά αντίθετα υπήρξε αύξηση περίπου 3% μεταξύ των ετών 2014 - 2019 στις παραδόσεις του γάλακτος και διατήρηση του αριθμού και των εκτροφών και του ζωικού κεφαλαίου. Πρέπει να τονιστεί ότι στον τομέα των βοοειδών υπάρχουν αρκετές σύγχρονες και μεγάλου μεγέθους εκτροφές που παράγουν περίπου το 14% της ελληνικής παραγωγής γάλακτος.

Είναι επίσης σημαντικό ότι στην περιοχή δραστηριοποιούνται μονάδες μεταποίησης προϊόντων κτηνοτροφίας (γαλακτοβιομηχανίες, εταιρείες αλλαντικών και κρέατος), όμως λόγω της απόστασης από τα μεγάλα αστικά κέντρα επιβαρύνεται σημαντικά και το κόστος των εφοδίων των κτηνοτρόφων αλλά και της μεταφοράς των τελικών προϊόντων της κτηνοτροφίας.

Προκειμένου να ενισχυθεί η κτηνοτροφία στη Θράκη απαιτείται:

1) Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ να διαμορφωθεί ένα συνυποσχετικό (ΜΟΥ) μεταξύ των συνεταιρισμών, των κτηνοτρόφων της Θράκης και των εταιρειών που αγοράζουν τα προϊόντα της κτηνοτροφίας με κύριους άξονες:

α) Την σύναψη ετήσιων συμβάσεων όχι μεταξύ του κάθε κτηνοτρόφου και του αγοραστή, αλλά μεταξύ των συνεταιρισμών, των κτηνοτρόφων και των αγοραστών για το σύνολο των κτηνοτρόφων που επιθυμούν να παραδώσουν το προϊόν τους στον κάθε αγοραστή. Το σύστημα αυτό εφαρμόζεται με οφέλη για όλες τις πλευρές στον τομέα του καπνού.

Έτσι διασφαλίζεται ένα ικανοποιητικό επίπεδο τιμών για τους κτηνοτρόφους, ξεκαθαρίζουν οι όροι του παιχνιδιού αφού τα τιμολόγια διάθεσης των κτηνοτροφικών προϊόντων θα περνούν από τους συνεταιρισμούς, περιορίζονται οι ελληνοποιήσεις και δίνεται ένα σαφές μήνυμα ότι η Πολιτεία αλλά και ο ιδιωτικός τομέας στηρίζουν αποτελεσματικά την κτηνοτροφία της Θράκης.

β) Μαζική αγορά από τους αγοραστές των προϊόντων της κτηνοτροφίας, εφοδίων που χρειάζονται οι κτηνοτρόφοι και διάθεση τους σε αυτούς, παρακρατώντας την αξία των εφοδίων από την αξία των προϊόντων που αγοράζουν.

Οι μαζικές αγορές εφοδίων θα μειώσουν σημαντικά το κόστος παραγωγής των κτηνοτρόφων.

Εάν, δε, οι αγορές των εφοδίων των κτηνοτρόφων γίνουν από συνεταιρισμούς της περιοχής, τότε το όφελος είναι διπλό αφού θα επιτευχθεί και η απορρόφηση σημαντικού ποσοστού φυτικής παραγωγής της περιοχής και θα μειωθεί το κόστος παραγωγής στην κτηνοτροφία.

γ) Μετατροπή όλης της παραγωγής των νέων κτηνοτρόφων σε βιολογική με την υποστήριξη του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και των ΚΕΑ ένταξη της σε προγράμματα του ΠΑΑ για βιολογική κτηνοτροφία και απορρόφηση αυτής από τον ιδιωτικό τομέα.

- 2) Οι ευρωπαϊκές ενισχύσεις των κτηνοτρόφων της Θράκης να είναι στα υψηλότερα επίπεδα των ενισχύσεων που καταβάλλονται για το ίδιο ζωικό κεφάλαιο και με τα ίδια ιστορικά δικαιώματα σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.
- 3) Να υπάρξει επιδότηση του μεταφορικού κόστους για τα εφόδια των κτηνοτρόφων της Θράκης αλλά και για τη μεταφορά των προϊόντων τους σε μεγάλα αστικά κέντρα.
- 4) Στη νέα προγραμματική περίοδο να προκηρυχθεί μέτρο για μικρά σχέδια βελτίωσης ζωικής παραγωγής, έτσι ώστε με γρήγορες και απλές διαδικασίες να μπορούν να ενταχθούν οι κτηνοτρόφοι της Θράκης και να αναβαθμίσουν τις παραγωγικές τους εγκαταστάσεις.
- 5) Να ενισχυθούν οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Θράκης προκειμένου να υπάρξει ουσιαστική επιστημονική στήριξη των κτηνοτρόφων, καθώς επίσης και να υπάρξει επαρκής στελέχωση των ΚΕΑ με κτηνιάτρους.
- 6) Να προκηρυχθεί στο επόμενο ΠΑΑ η δράση ΟΠΑΑΧ έτσι ώστε οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης να μπορέσουν να υλοποιήσουν έργα αγροτικής οδοποιίας και διαχείρισης νερού (μικρές λιμνοδεξαμενές και μικρά αρδευτικά δίκτυα που θα υποστηρίξουν το έργο των κτηνοτρόφων των ορεινών περιοχών της Θράκης.
- 7) Είναι σημαντικό ότι λόγω της γεινίασης με την Τουρκία και τη Βουλγαρία, κυρίως όμως με την Τουρκία, πολύ συχνά, μεταδίδονται ζωνόσοι, που καταστρέφουν το ζωικό κεφάλαιο της Θράκης. Κατά συνέπεια η χορήγηση των εμβολίων και των αντιπαρασιτικών σκευασμάτων πρέπει να γίνεται δωρεάν και μετά από κτηνιατρική

γνωμάτευση και βεβαίωση από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες του αριθμού των αιγοπροβάτων κάθε κτηνιατρικής μονάδας.

- 8)** Να χορηγηθούν χαμηλότοκα δάνεια για τους κτηνοτρόφους της Θράκης από τραπεζικό σύστημα της χώρας μας.
- 9)** Οι κτηνοτρόφοι της Θράκης να εντάσσονται με υψηλή μοριοδότηση στα προγράμματα του ΠΑΑ(Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης).
- 10)** Σε συνεργασία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης με το Υπουργείο Ενέργειας να προκηρυχθεί πρόγραμμα για τους κτηνοτρόφους της Θράκης όπου οι μικροί κτηνοτρόφοι να εγκαταστήσουν μικρές μονάδες φωτοβολταϊκών για να αποκτήσουν επάρκεια ενέργειας για τις σταβλικές τους εγκαταστάσεις, οι δε μεγάλοι να δημιουργήσουν μονάδες παραγωγής βιοαερίου με πρώτη ύλη τα απόβλητα του ζωικού τους κεφαλαίου και να διαθέτουν στην υψηλότερη δυνατή το παραγόμενο ηλεκτρικό ρεύμα.

4. Η ΑΛΙΕΙΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Η αλιεία έχει ζωτική σημασία για την κοινωνικο-οικονομική επιβίωση των παράκτιων περιοχών.

Ακολουθως αναφέρονται οι σύλλογοι και συνεταιρισμοί αλιέων στη Θράκη:

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΙΣΤΩΝΙΔΟΣ & ΒΙΣΤΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ» ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ, ΞΑΝΘΗ

ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδας και Βιστωνικού Κόλπου είναι ένας από τους πιο ιστορικούς. Ιδρύθηκε το 1945 και λειτουργεί από το 1946 σε μία υγιή οικονομική βάση από τότε μέχρι σήμερα, χωρίς χρέη προς τα πιστωτικά ιδρύματα και δίνει οικονομικές απολαβές σε 35 οικογένειες σήμερα.

Ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδας και Βιστωνικού Κόλπου, αποτελεί έναν Αλιευτικό Συνεταιρισμό πρότυπο για τη χώρα, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καθώς ως μισθωτής του δημόσιου ιχθυοτροφείου της Βιστωνίδας από το 1946 μέχρι σήμερα έχει κατορθώσει να ασκεί αλιευτική διαχείριση στο ιχθυοτροφείο με τρόπο υποδειγματικό, αλλά και πρωτοποριακό εφαρμόζοντας τεχνικές αλιείας και κατασκευές, που έγιναν πρότυπο για τα έργα αλιευτικής εκμετάλλευσης των λιμνοθαλασσών στη νότια Ευρώπη.

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

«Ο ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» ΔΗΜΟΥ ΑΒΔΗΡΩΝ ΞΑΝΘΗ.

Ιδρύθηκε το 2004 και έχει εγγεγραμμένα 45 μέλη, όλοι επαγγελματίες αλιείς με κύριο βιοπορισμό την αλιεία. 23 ενεργά σκάφη μικρής κλίμακας κάτω των 12 μέτρων ελλιμενίζονται στο αλιευτικό καταφύγιο Αβδήρων. Δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη παράκτια ζώνη των Αβδήρων, αλιεύοντας κυρίως με στατικά εργαλεία και τα είδη που στοχεύουν είναι επί τον πλείστων εποχικά.

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΥ ΑΒΔΗΡΩΝ

Ο σύλλογος αριθμεί 135 μέλη και 70 αλιευτικά σκάφη όλων των κατηγοριών. Λόγω της πανδημίας, οι εμπορικές τιμές των αλιευτικών προϊόντων καθώς και η προσέλευση του αγοραστικού κοινού έχει μειωθεί, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος του εισοδήματος των αλιέων να έχει χαθεί.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΑΛΙΕΩΝ «Η ΠΑΝΑΓΙΑ» ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Είναι ο μεγαλύτερος σύλλογος αλιείας στην ευρύτερη περιοχή της Ροδόπης και αριθμεί 130 μέλη. Τα μέλη αυτά ασχολούνται αποκλειστικά με την αλιεία και εδρεύουν στο Φανάρι.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αλιέων ασχολείται με την αλίευση του χταποδιού, καθώς η περιοχή μας είναι η κυριότερη για την αλίευσή του σε ολόκληρη την Ελλάδα. Επιπροσθέτως, η περιοχή μας ενδείκνυται για την αλίευση του τόνου και είναι μία από τις κορυφαίες της Ελλάδος στον τομέα αυτό. Ο σύλλογος κατέχει έναν ικανοποιητικό αριθμό αδειών καθώς, σε 4 μέλη του επιτρέπεται η αλίευση του τόνου.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ο σύλλογος αριθμεί 200 μέλη από την Αλεξανδρούπολη, τη Σαμοθράκη και τις γύρω περιοχές και τα αλιευτικά σκάφη είναι κατά 90% παράκτιας αλιείας και τα υπόλοιπα μέσης. Τα προβλήματα δεν διαφέρουν από αυτά της υπόλοιπης Ελλάδας απλά εδώ λόγω της ιδιαιτερότητας της περιοχής τα βλέπουμε πολύ πιο έντονα.

Προβλήματα-Προτάσεις των ομάδων αλιείας για τον κλάδο:

1. Αντικατάσταση του εκχειλιστήρα στο νότιο ανάχωμα της Βιστωνίδας. Είναι ιδιαίτερος κρίσιμος έργο κυρίως για αντιπλημμυρικούς λόγους, διότι σε περίπτωση ακραίων καιρικών φαινομένων, θα προκληθούν σημαντικά προβλήματα στο οικισμό του Πόρτο Λάγους.
2. Εκβάθυνση του κύριου εσοδευτικού στομίου του Λαγού.

3. Αντιπροσχωτικές περιοδικές εκσκαφές του κεντρικού καναλιού της Βιστωνίδας, ειδικά στην περιοχή της γέφυρας, με σκοπό να έχει το κατάλληλο βάθος για τη λειτουργία του ως εσοδευτικού στόμιο.
4. Εργασίες συντήρησης ιχθυοφραγμών και ιχθυοσυλληπτικών εγκαταστάσεων στα σημεία που έχουν φθορές. Ενίσχυση ή και αντικατάσταση σκυροδέματος και αντικατάσταση μεταλλικών κατασκευών στο Πόρτο Λάγος.
5. Επαναχρησιμοποίηση της γεωθερμίας.
6. Λόγω της γεωγραφικής θέσης του λιμένα Αβδήρων, δεν προσφέρει ασφάλεια στα σκάφη κατά τους χειμερινούς μήνες. Έτσι, χρήζει βελτίωση ο νοτιοανατολικός βραχίονας του λιμένα καθώς απαραίτητη είναι και η εκβάθυνση του στομίου του.
7. Η εξαίρεση από την οικονομική στήριξη για την προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω του ΕΠΑΛΘ αποτελεί πληγή για τον κλάδο. Δόθηκε μόνο σε σκάφη που έχουν εγκατεστημένο σύστημα αυτόματου εντοπισμού, κάτι το οποίο δεν ήταν υποχρεωμένοι οι αλιείς να εγκαταστήσουν σε σκάφη κάτω των 12 μέτρων.
8. Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι οι ζημιές από θαλάσσια θηλαστικά και προστατευόμενα είδη.
9. Οι συμπλοιοκτησίες και αστικές κοινωνίες συνεκμετάλλευσης αλιευτικών πλοίων να αντιμετωπίζονται ισότιμα με τους υπόλοιπους αλιείς γιατί πρόκειται κυρίως για επιχειρήσεις οικογενειακού χαρακτήρα.
10. Επανακαθόριση του πλαισίου επαγγελματικότητας των αλιέων και νέα πλαίσια στην ερασιτεχνική αλιεία.
11. Αξιοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων για τον εκσυγχρονισμό του κλάδου.
12. Δυνατότητα παραχώρησης του Χώρου της ΕΤΑΔ στο Φανάρι, εμβαδού 3,5 στρεμμάτων πίσω από τις αποθήκες. Ο λόγος για την παραχώρηση του συγκεκριμένου μέρους είναι διότι είναι ο μόνος ικανός για την εναπόθεση των εργαλείων αλιείας καθώς είναι ο μεγαλύτερος, ο κοντινότερος στο λιμάνι και στον μόλο όπου ελλιμενίζονται τα καΐκια.
13. Επέκταση του λιμένα Φαναρίου κι όχι την τοποθέτηση πλωτών προβλητών λόγω της παρεμπόδισης της ναυσιπλοΐας εντός του λιμένα. Η επέκταση να γίνει προς την βόρεια πλευρά, από το ήδη υπάρχων κανάλι όπου θα μπορούν να εξυπηρετηθούν καλύτερα και με μεγαλύτερη ασφάλεια σε πιθανές κακοκαιρίες. Ο χώρος αυτός θα είναι αποκλειστικά για ερασιτεχνικές βάρκες μέχρι 7 μέτρα μήκος και με χαμηλού ύψους σπιράγιο, μιας και οι περισσότερες έχουν χαμηλό ή και καθόλου. Αντίστοιχη υποδομή υπάρχει στο γειτονικό Πόρτο Λάγος.
14. Εκβάθυνση του στομίου του λιμένα Φαναρίου.
15. Βυθομέτρηση και εκβάθυνση λιμένα Φαναρίου.

16. Εκβάθυνση τεχνητού καναλιού και σύνδεση με την θάλασσα για καλύτερο ρευματισμό του λιμένα Φαναρίου.
17. Δια πλάτυνση του σημείου όπου γίνεται η καθέλκυση και η ανέλκυση των σκαφών, (γλίστρα) στο λιμένα Φαναρίου, για καλύτερη κι ευκολότερη πρόσβαση των χρηστών.
18. Έλεγχος και επισκευή κρηπιδωμάτων για αποφυγή καθίζησης στο λιμένα Φαναρίου.
19. Επισκευή ήδη υπαρχόντων προβλητών στο λιμένα Φαναρίου.
20. Τοποθέτηση σύγχρονων παροχών ρεύματος και νερού στο λιμένα Φαναρίου.
21. Τα τελευταία χρόνια η μείωση των ιχθυοαποθεμάτων είναι σε μεγάλο βαθμό και ιδιαίτερα μετά την έντονη δραστηριότητα του Τούρκικου στόλου στην περιοχή με μεθόδους που είναι απαγορευμένοι για τους Έλληνες ψαράδες λόγω κανονισμών της Ε.Ε.
22. Οι εισαγωγές αλιευμάτων είναι απαραίτητες λόγω έλλειψης, ωστόσο ο κρατικός έλεγχος θα πρέπει να είναι ενδεδειγμένος.

5. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ- ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΩΝ

Ακραία καιρικά φαινόμενα είναι εκείνα που πολύ δύσκολα ή καθόλου δεν τιθασεύονται και δεν ελέγχονται από τον άνθρωπο και των οποίων η δράση συνεπιφέρει πάντοτε μεγάλες ζημιές, ποσοτικές και ποιοτικές, στην παραγωγή.

Συνήθη αντίθετα, είναι τα φαινόμενα εκείνα που επηρεάζουν άλλοτε ευνοϊκά και άλλοτε δυσμενέστερα, όχι όμως απαραίτητα καταστροφικά, την ανάπτυξη των φυτικών ειδών. Ο βαθμός της ωφέλειας ή των ζημιών των φυτών από τη δράση τους εξαρτάται από τις κληρονομικές καταβολές των φυτών και από την πληρότητα των καλλιεργητικών φροντίδων που παρέχονται από τον παραγωγό.

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα όπως είναι οι παγετοί, οι έντονες χαλαζοπτώσεις, οι πολύ ισχυροί άνεμοι, οι πολύ ισχυρές βροχοπτώσεις κ.ά. προκαλούν συνήθως σημαντικές καταστροφές.

Τιμές των μετεωρολογικών μεταβλητών πέραν των κανονικών για την εποχή που διανύεται, συνιστούν επίσης επιβλαβείς - καταστροφικούς παράγοντες, όπως π.χ. για την Ελλάδα ένα θερμό φθινόπωρο ή ένας θερμός χειμώνας, ένα ψυχρό καλοκαίρι, ένα άνομβρο φθινόπωρο κ.ο.κ. Κοντολογίς, οι παρατεινόμενες πέραν των συνηθισμένων ορίων υψηλές θερμοκρασίες, η παρατεινόμενη ανομβρία, οι πέραν κάθε προσδοκίας παράκαιρα σημειούμενοι παγετοί, οι έντονες και χωρίς διακοπή βροχοπτώσεις και κάθε άλλης μορφής μετεωρολογικό φαινόμενο που θα σημειώσει ασυνήθιστα ακραίες τιμές εκτός εποχής, αποτελούν επίσης καταστροφικούς παράγοντες, γιατί και τα φυτά και οι καλλιεργητές είναι συνηθισμένοι σε φθινόπωρο στο οποίο οι θερμοκρασίες βαίνουν φθίνουσες, σε χειμώνα με χαμηλές θερμοκρασίες, σε καλοκαίρι με υψηλές θερμοκρασίες, σε φθινόπωρο με αυξανόμενες βροχοπτώσεις κ.ο.κ.

Τα ακραία - καιρικά φαινόμενα πολύ δύσκολα ή καθόλου αντιμετωπίζονται από τον καλλιεργητή, σε αντίθεση με τα συνήθη που επιδέχονται τις παρεμβάσεις του ανθρώπου, μέσω της καλλιεργητικής τεχνικής.

Τα παραπάνω ακραία και ασυνήθιστα για κάθε εποχή καιρικά φαινόμενα σημειώνονται ολοένα και συχνότερα τα τελευταία χρόνια, αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής. Προς την κατεύθυνση αυτή, οι προβλέψεις και οι προοπτικές είναι δυστυχώς δυσοίωνες.

Παραδείγματα υπάρχουν πολλά και οι περιπτώσεις καταστροφών της φυτικής κυρίως παραγωγής και στη χώρα μας αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο τα τελευταία χρόνια, όπως οι πέραν του κανονικού σε ένταση και διάρκεια βροχοπτώσεις (Ιόνια νησιά, Κρήτη, Καρδίτσα κ.ο.κ), οι υψηλές θερμοκρασίες του φθινοπώρου (σχεδόν σε όλη τη χώρα), οι συχνές πολύ ισχυρές χαλαζοπτώσεις (σε πολλούς γεωργικούς νομούς της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των νομών της βόρειας Ελλάδας), οι πολύ ισχυροί άνεμοι κ.λ.π.

Η κλιματική αλλαγή δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο εισόδημα και την ζωή των αγροτών, σοβαρά προβλήματα στις επιχειρήσεις που διακινούν αγροτικά προϊόντα και στη γενικότερη οικονομία των αγροτικών περιοχών.

Είναι σημαντικό όμως, ότι δημιουργείται ένα αίσθημα ανασφάλειας στους αγρότες και ιδιαίτερα στους νέους αγρότες που σε αρκετές περιπτώσεις εκδηλώνεται σε απόφαση για την εγκατάλειψη της αγροτικής δραστηριότητας και της υπαίθρου γενικότερα.

Άρα, είναι μονόδρομος να προστατευθεί η αγροτική παραγωγή από τα ασυνήθιστα και ακραία καιρικά φαινόμενα και παράλληλα, όταν εκδηλωθούν, να υπάρχει γρήγορη και αποτελεσματική κάλυψη των πληττόμενων αγροτών.

Άποψη μας είναι όσον αφορά την ενεργητική προστασία, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του ΕΛΓΑ, να εκπονηθεί μια μελέτη για τη Θράκη η οποία θα δημιουργεί μια ασπίδα προστασίας από τα ακραία καιρικά φαινόμενα και παράλληλα θα καλύπτει αποτελεσματικά αυτούς που πλήττονται.

Τα κύρια στοιχεία του σχεδίου αυτού πρέπει να προβλέπουν:

- 1) Την από αέρος αντιχαλαζική προστασία με την εγκατάσταση ραντάρ στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης και την κάλυψη όλης της περιοχής της Θράκης.

- 2) Αντιχαλαζικά δίχτυα.
- 3) Την κάλυψη όλων των φυτωρίων παραγωγής φυτών.
- 4) Το σχεδιασμό ευρείας κλίμακας αντιπλημμυρικών έργων τα οποία θα χρησιμοποιούνται και ως αρδευτικά.

Όσον αφορά τις εκτιμήσεις και τις γρήγορες αποζημιώσεις των αγροτών αλλά και τις καλλιεργητικές φροντίδες που θα πρέπει να γίνουν έτσι ώστε να περιοριστεί το μέγεθος των ζημιών και να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας τους, παράλληλα δε να νιώσουν οι αγρότες τις υπηρεσίες του κράτους δίπλα τους, προτείνουμε τα εξής:

Όσον αφορά το μείζον θέμα της επιστημονικής στήριξης των αγροτών και της εφαρμογής ενός προγράμματος που θα φέρει τους εκπροσώπους της ελληνικής πολιτείας (γεωπόνους, κτηνιάτρους, ιχθυολόγους) δίπλα στον αγρότη είναι απαραίτητη η δημιουργία τριών ΚΕΑ (Κέντρων εξυπηρέτησης αγροτών) στις τρεις περιοχές της Θράκης.

Στα ΚΕΑ μπορούν να συγκεντρωθούν και να απασχοληθούν όλα τα στελέχη των περιφερειακών υπηρεσιών και οργανισμών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΚΕΠΠΥΕΛ, ΕΛΓΑ) και κάτω από ενιαία διοίκηση να αναπτύξουν συντονισμένες δράσεις ουσιαστικής στήριξης των αγροτών.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στη Θράκη στις τρεις οργανωτικές δομές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και ΚΕΠΠΥΕΛ) απασχολούνται 37 γεωτεχνικοί (36 γεωπόνοι και 1 κτηνίατρος).

Μαζί με τους γεωτεχνικούς του ΕΛΓΑ πού είναι περίπου 18 συνολικά οι γεωτεχνικοί ανέρχονται σε 56. Παράλληλα απασχολούνται και 10 γεωτεχνικοί με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, οπότε εάν και αυτοί απασχοληθούν σε μονιμότερες συμβάσεις ο αριθμός αυξάνεται σε 66.

Σε αυτούς θα μπορούσαν να προστεθούν και οι αριστούχοι τελειόφοιτοι φοιτητές του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης του ΔΠΘ για να κάνουν την απαραίτητη πτυχιακή τους άσκηση στα ΚΕΑ και όσον αφορά την κτηνοτροφία και οι κτηνίατροι που υπηρετούν στις μονάδες του Δ΄ Σώματος Στρατού.

Εάν δημιουργηθούν πολυδύναμα κέντρα αγροτικής ανάπτυξης, σε κάθε περιοχή της Θράκης, υπό ενιαίο συντονισμό, και οι γεωτεχνικοί εκπαιδευτούν κατάλληλα σε όλες τις δραστηριότητες των αγροτών της Θράκης και ενημερωθούν για τις απαιτήσεις των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, τότε δημιουργείται ένα πολύτιμο επιστημονικό δυναμικό που μπορεί να παρέχει:

- 1) Συνεχή υποστήριξη των αγροτών της Θράκης, στις καθημερινές καλλιεργητικές φροντίδες από εξειδικευμένους κρατικούς λειτουργούς.
- 2) Ενημέρωση και εκπαίδευση των αγροτών σε προγράμματα και νέες τεχνολογίες.
- 3) Γρήγορες εκτιμήσεις των ζημιών και ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων των πληττόμενων αγροτών.
- 4) Επιστημονικές συμβουλές για την αποκατάσταση των καλλιεργειών και ποιμνιοστασίων που επλήγησαν από ακραία καιρικά φαινόμενα κυρίως.
- 5) Ενημέρωση των αγροτών γύρω από νέες καλλιέργειες και σύγχρονες μεθόδους εκτροφής στην κτηνοτροφία, καθώς επίσης και πληροφόρησης τους για τις τάσεις στην αγορά των αγροτικών προϊόντων.
- 6) Έλεγχος της πιστής εφαρμογής των όρων συμβολαιακής γεωργίας μεταξύ αγροτών και αγοραστών των προϊόντων τους. Υποστήριξη στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- 7) Υποστήριξη στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- 8) Δημιουργία αισθήματος σιγουριάς και ασφάλειας των αγροτών για την ουσιαστική προς αυτούς στήριξη της Πολιτείας.

Πέραν αυτών, η Θράκη χαρακτηρίζεται από υψηλό υδατικό δυναμικό λόγω των μεγάλων διακρατικών ποταμών, Νέστου και Έβρου και τμήμα του Άρδα, παραπόταμου του Έβρου. Ο μεγάλος όγκος των υδάτων σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του ορεινού ανάγλυφου, την επίδραση των κλιματικών συνθηκών, και την αδυναμία μέχρι σήμερα συντονισμένης πρόληψης/αντιμετώπισης από την Ελληνική και Βουλγαρική πλευρά, έχουν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση εκτεταμένων πλημμυρικών φαινομένων στην Θράκη.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα πλημμυρικού κινδύνου παρουσιάζεται στην πεδινή περιοχή της Π.Ε. Έβρου. Περιοχές υψηλής πλημμυρικής επικινδυνότητας είναι επίσης οι πεδιάδες Ξάνθης και Κομοτηνής. Στις πεδιάδες της Ξάνθης και της Κομοτηνής έχουν γίνει αποτελεσματικές διευθετήσεις ρεμάτων.

Στην περιοχή του Έβρου ποταμού έχουν κατασκευαστεί σημαντικά αντιπλημμυρικά έργα, που όμως σε κάποιες περιπτώσεις δεν προστατεύουν επαρκώς, κύρια λόγω του τρόπου διαχείρισης των ανάντη ταμιευτήρων στη Βουλγαρία αλλά και της μείωσης των αναγκαίων εκτάσεων για την εκτόνωση των πλημμυρών.

Αν και στο παρελθόν έχουν χρηματοδοτηθεί σχετικά έργα από το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Ελλάδα-Βουλγαρία, αυτά έχουν κατευθυνθεί κυρίως προς συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης.

Ακόμη και σήμερα (2021) σημειώνεται απουσία ολοκληρωμένων ή συντονισμένων σχεδίων διαχείρισης στη βάση της συνολικής λεκάνης απορροής. Επιπρόσθετα, εκτιμάται ως σημαντική η ανάγκη υλοποίηση δράσεων ορεινής υδρονομίας στις λεκάνες απορροής των ποταμών με σκοπό την ενίσχυση της αντιπλημμυρικής προστασίας των κατάντη περιοχών.

Ως εκ τούτου, για την προστασία των οικισμών αλλά και μεγάλων αγροτικών εκτάσεων υψηλής παραγωγικής αξίας απαιτούνται πρόσθετα αντιπλημμυρικά έργα.

Σημαντικές ανάγκες προκύπτουν επίσης και για την προστασία από τη διάβρωση της παράκτιας ζώνης της Θράκης, ειδικά στο Δήμο Αλεξανδρούπολης.

Παράλληλα, στον ορεινό όγκο της Ροδόπης υπάρχει κίνδυνος δασικών πυρκαγιών, για την αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση των οποίων απαιτείται εθνική δράση και διασυνοριακός συντονισμός. Επισημαίνεται επίσης ότι δεν έχουν καταγραφεί δράσεις αντισεισμικής θωράκισης και σεισμικής αναβάθμισης του υφιστάμενου δομικού πλούτου που αφορά σε διατηρητέα κτήρια και σύνολα.

6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Θράκη, διαθέτει μεγάλη βιοποικιλότητα με πλούσια πανίδα, κυρίως ορνιθολογική στις περιοχές Ramsar (Δέλτα Νέστου και Έβρου, Λίμνες Βιστωνίδας και Ισμαρίδας).

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης, αλλά και του τύπου των οικοσυστημάτων, τα ενδιαίτηματά της περιοχής παρουσιάζουν σημαντικό βαθμό διασυννοριακότητας (38). Παρά τις έντονες πιέσεις που έχει δεχθεί το φυσικό περιβάλλον στο παρελθόν, διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τη φυσικότητά του.

Στα όρια της ΠΑΜΘ έχουν θεσμοθετηθεί 34 περιοχές του δικτύου Natura 2000 (ΖΕΠ και ΕΖΔ) που αναλογούν στο 16% της συνολικής έκτασης της. Δώδεκα από αυτές τις περιοχές Natura εντάσσονται στα 4 Εθνικά Πάρκα της ΑΜΘ και διαχειρίζονται από ισαριθμους φορείς διαχείρισης, οι οποίοι όμως λειτουργούν με ελλείψεις πόρων και προσωπικού.

Η εκπόνηση και εφαρμογή μέχρι σήμερα σχεδίων διαχείρισης για τις προστατευόμενες περιοχές της ΠΑΜΘ και ειδικά των Εθνικών Πάρκων χαρακτηρίζεται από σημαντικές καθυστερήσεις. Στην πράξη, δεν υπάρχει ακόμη σχέδιο διαχείρισης σε ισχύ (έχουν εκπονηθεί για το Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και για το Εθνικό Υγροτοπικό Πάρκο Δέλτα Έβρου), ενώ σε περιοχές Natura εκτός Εθνικών Πάρκων διαπιστώνεται απουσία πρωτοβουλιών είτε για διαχείριση είτε για ανάδειξη των περιοχών αυτών.

Οι προτεραιότητες για παρεμβάσεις σε προστατευόμενες περιοχές Natura αναμένεται να καθοριστούν από το Εθνικό Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (ΠΔΠ). Η κάλυψη ορισμένων προστατευόμενων περιοχών από διαχειριστικά σχέδια πρόκειται να πραγματοποιηθεί από το ΠΕΠ ενώ είναι πιθανή και η συμβολή του ΥΜΠΕΡΑΑ και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).

Στον **τομέα των υδατικών πόρων**, το υδατικό διαμέρισμα της Θράκης (GR12) είναι το πλουσιότερο μεταξύ των υδατικών διαμερισμάτων της χώρας. Οι κύριες καταναλώσεις υδατικών πόρων γίνονται από τη γεωργία (πάνω από 85% των υδατικών πόρων της Θράκης). Από τη σύγκριση προσφοράς και ζήτησης νερού, προκύπτει ότι το υδατικό ισοζύγιο της περιφέρειας είναι πλεονασματικό αλλά οι υδατικοί πόροι δεν είναι ομοιόμορφα κατανεμημένοι.

Τα σημαντικότερα προβλήματα συνοψίζονται ως εξής:

- το υπόγειο υδατικό δυναμικό των πεδινών εκτάσεων ιδίως της Ξάνθης και Κομοτηνής έχει εξαντλήσει πλήρως τις δυνατότητές του για την ικανοποίηση των αυξημένων αρδευτικών αναγκών των περιοχών αυτών,
- παρατηρούνται ελλείψεις όσον αφορά στην ύδρευση περιοχών όπως της ορεινής ζώνης αλλά και αστικών κέντρων, που εν μέρει οφείλονται στις υψηλές απώλειες λόγω παλαιότητας του δικτύου,
- στα παράκτια πεδία παρατηρείται τόσο στην υφαλμύριση των υδάτων όσο και των εδαφών λόγω υπεράντλησης και διείσδυσης της θάλασσας στους υπόγειους υδροφορείς,
- παρατηρείται σημαντική επιβάρυνση των επιφανειακών υδάτων, σημαντικό τμήμα της οποίας είναι διασυννοριακής προέλευσης (και οφείλεται τόσο σε επιβαρύνσεις από την άσκηση της γεωργίας όσο και από ελλιπή επεξεργασία υγρών λυμάτων), ενώ τμήμα της οφείλεται σε αστικά λύματα οικισμών, υγρά απόβλητα κτηνοτροφικών και βιομηχανικών μονάδων, φυτοφάρμακα και λιπάσματα από μεγάλης κλίμακας καλλιέργειες της της Θράκης.

Μέρος των δράσεων που κρίνονται ως απαραίτητες από τα Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Διαμερισμάτων καθώς και έργα βελτίωσης της υδροδότησης οικισμών πρόκειται να υλοποιηθούν από το ΠΕΠ.

Οι ανάγκες επικαιροποίησης των δύο Σχεδίων Διαχείρισης μετά το 2015 σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, θα καλυφθούν από το

ΥΜΠΕΡΑΑ ενώ απαραίτητη θεωρείται και η συμβολή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).

7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Απαραίτητη είναι η δημιουργία ενός αξιόπιστου, επικαιροποιημένου και **Ολοκληρωμένου Προγράμματος Υποδομών Αγροτικής Ανάπτυξης** ανά Περιφερειακή Ενότητα (Νομό), **το οποίο δεν υφίσταται σήμερα ως ενιαίο σύνολο**, ικανό να χρησιμοποιηθεί ώστε να βοηθά στο σχεδιασμό, στη διοίκηση και στον έλεγχο των έργων αγροτικής ανάπτυξης στον τομέα των υδάτινων πόρων και των λοιπών υποδομών του αγροτικού τομέα.

Τα έργα **Υποδομών Αγροτικής Ανάπτυξης** που προτείνονται στα πλαίσια των Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Υπουργείων (κυρίως του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) και Περιφερειών χαρακτηρίζονται από τα εξής:

1. Αξιοποιούν και αποθηκεύουν τα επιφανειακά ύδατα (κατασκευή ταμιευτήρων) συμβάλλοντας στην ορθολογική χρήση των υδατικών πόρων σε περιοχές που δεν είναι πλούσιες, αποθηκεύοντας τα πλεονάζοντα ύδατα τον χειμώνα για να αξιοποιηθούν σε εποχές αυξημένης ζήτησης.
2. Συμβαδίζουν με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αξιοποίηση των υδάτων των ταμιευτήρων με την κατασκευή νέων αρδευτικών δικτύων, εκσυγχρονισμό των υφισταμένων αρδευτικών δικτύων και βελτίωση συνθηκών άρδευσης.
3. Περιορίζουν την εκμετάλλευση των υπογείων υδάτων από γεωτρήσεις συμβάλλοντας στην διατήρηση της στάθμης των υδάτων των υπόγειων υδροφορέων, σύμφωνα με τις επιταγές της Ε.Ε. για τη προστασία του περιβάλλοντος.
4. Με την σύνταξη επικαιροποιημένων μελετών, λαμβάνονται υπόψη τα τεχνικά δεδομένα στη περιοχή των έργων και έχουν ικανοποιητική ποιότητα κατασκευής.
5. Συνδέονται με την παραγωγή συγκεκριμένων τοπικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, προς όφελος των αγροτών και των πολιτών της χώρας με σκοπό την αναζωογόνηση της υπαίθρου.

Εγγειοβελτιωτικά Έργα

Το **Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα για την Ανάπτυξη των Εγγειοβελτιωτικών Έργων** στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης έχει στόχο εκτός από την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείριση των νερών και την αύξηση των αρδευτικών εκτάσεων που είναι **168.027 εκτάρια** έναντι **1.174.875 της χώρας**¹ την σύνδεση με την παραγωγή είκοσι ειδών που συνθέτουν το καλάθι τοπικών προϊόντων με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- α) να έχουν προοπτικές εξαγωγών και γενικά διεύρυνσης των αγορών τους,
- β) να αναδεικνύουν την ταυτότητα μιας περιοχής ή το όνομά τους να παραπέμπει άμεσα στον τόπο παραγωγής τους,
- γ) να σχετίζονται με τις επισιτιστικές ανάγκες της χώρας.

Έργα Αναδασμών

Ο αναδασμός αγροτικών κτημάτων είναι η ενοποίηση και αναδιανομή όλης ή μέρους της έκτασης αγροτικής γης που περικλείεται στα διοικητικά ό ρ ι α ε ν ό ς ή περισσότερων χωριών, έτσι ώστε ο κάθε ιδιοκτήτης να πάρει συγκεντρωμένη την ιδιοκτησία του σε ένα , δύο ή τρία το πολύ τεμάχια γης, ίσης περίπου αξίας με την ιδιοκτησία που κατείχε πριν τον αναδασμό .

Η αναδιάρθρωση της εγγείου ιδιοκτησίας με την παράλληλη κατασκευή στοιχειωδών παράλληλων έργων (οδοποιία, αποστραγγιστικά, κ.λπ.) που θα καταστήσουν λειτουργικό το νέο κτηματικό καθεστώς και θα αντιμετωπίσουν μια από τις σημαντικότερες διαρθρωτικές αδυναμίες του γεωργικού τομέα στην Ελλάδα, που είναι ο μικρός και κατακερματισμένος κλήρος. (Δράση 4.3.2. ΠΑΑ 2014-2020)

Η δράση αφορά σε:

- Εκούσιους και υποχρεωτικούς αναδασμούς λόγω παραμεθορίου, με τα παράλληλα έργα αυτών.

- Παράλληλα έργα σε περιοχές περατωθέντων αναδασμών.

Τα οφέλη που προκύπτουν για τον αγρότη είναι πολλαπλά αφού η ολοκλήρωση των σχεδίων αγροτικού αναδασμού οδηγεί σε:

1. Καλύτερη οργάνωση των γεωργικών μονάδων.
2. Διευκόλυνση στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών.
3. Μείωση του χρόνου μετάβασης των αγροτών στις γεωργικές τους μονάδες μέσω της βελτίωσης της αγροτικής οδοποιίας.
4. Αξιοποίηση της εγκαταλειμμένης γεωργικής γης.
5. Διευκόλυνση στη μηχανοποίηση της γεωργίας .
6. Μείωση του κόστους κατασκευής εγγειοβελτιωτικών, αρδευτικών και άλλων έργων υποδομής .
7. Μείωση του κόστους παραγωγής .
8. Αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας .
9. Μεγαλύτερο γεωργικό εισόδημα .

Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου

Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση, ανάπτυξη και η προστασία των δημοσίων και μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, οι καλύτερες συνθήκες διαβίωσής του ορεινού πληθυσμού και η ανάπτυξη του τουρισμού. Το δασικό οδικό δίκτυο, προκειμένου να είναι προσπελάσιμο, απαιτεί τη συνεχή βελτίωσή του, ενώ εξυπηρετεί κυρίως τους παρακάτω σκοπούς:

1. Την εκμετάλλευση των δασών και δασικών εκτάσεων, με την ευρύτερη έννοιά της, που περιλαμβάνει όλες τις συναφείς φάσεις από την αναδάσωση και καλλιέργεια των δασοσυστάδων μέχρι την συγκομιδή των δασικών προϊόντων.

2. Την πρόσβαση προς στις υφιστάμενες τεχνικές εγκαταστάσεις όπως δασοφυλάκεια, παρατηρητήρια, δασικοί οικισμοί, κ.λ.π. εγκαταστάσεις μεταποίησης δασικών προϊόντων δασικά φυτώρια, εκτροφεία θηραμάτων, κ.λπ.

3. Την εκμετάλλευση των λειτουργιών του δάσους που αναφέρονται τόσο στον τουρισμό και στην αναψυχή, που βρίσκονται εντός των δασικών περιοχών. Την συγκομιδή (παραλαβή και μετατόπιση) των προϊόντων και κυρίως του ξύλου και ρητίνης και τη μεταφορά τους από τον τόπο υλοτόμησης μέχρι τους τόπους συγκέντρωσης ή τα κέντρα επεξεργασίας ή κατανάλωσής τους.

4. Την διακίνηση του προσωπικού που ασχολείται με την διαχείριση και προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων από κάθε κίνδυνο.

(Δράση 4.3.3. ΠΑΑ 2014-2020)

7.1. ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Το **Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα για την Ανάπτυξη των Εγγειοβελτιωτικών Έργων** στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης έχει στόχο εκτός από την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείριση των νερών και την αύξηση των αρδευτικών εκτάσεων που είναι **168.027 εκτάρια** έναντι **1.174.875 της χώρας**ⁱⁱ την σύνδεση με την παραγωγή είκοσι ειδών που συνθέτουν το καλάθι τοπικών προϊόντων με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

α) να έχουν προοπτικές εξαγωγών και γενικά διεύρυνσης των αγορών τους,

β) να αναδεικνύουν την ταυτότητα μιας περιοχής ή το όνομά τους να παραπέμπει άμεσα στον τόπο παραγωγής τους,

γ) να σχετίζονται με τις επισιτιστικές ανάγκες της χώρας.

7.2. ΈΡΓΑ ΑΝΑΔΑΣΜΩΝ

Ο αναδασμός αγροτικών κτημάτων είναι η ενοποίηση και αναδιανομή όλης ή μέρους της έκτασης αγροτικής γης που περικλείεται στα διοικητικά ό ρ ι α ε ν ό ς ή περισσότερων χωριών, έτσι ώστε ο κάθε ιδιοκτήτης να πάρει συγκεντρωμένη την ιδιοκτησία του σε ένα , δύο ή

τρία το πολύ τεμάχια γης, ίσης περίπου αξίας με την ιδιοκτησία που κατείχε πριν τον αναδασμό .

Η αναδιάρθρωση της εγγείου ιδιοκτησίας με την παράλληλη κατασκευή στοιχειωδών παράλληλων έργων (οδοποιία, αποστραγγιστικά, κ.λπ.) που θα καταστήσουν λειτουργικό το νέο κτηματικό καθεστώς και θα αντιμετωπίσουν μια από τις σημαντικότερες διαρθρωτικές αδυναμίες του γεωργικού τομέα στην Ελλάδα, που είναι ο μικρός και κατακερματισμένος κλήρος. (Δράση 4.3.2. ΠΑΑ 2014-2020)

Η δράση αφορά σε:

- Εκούσιους και υποχρεωτικούς αναδασμούς λόγω παραμεθορίου, με τα παράλληλα έργα αυτών.

- Παράλληλα έργα σε περιοχές περατωθέντων αναδασμών.

Τα οφέλη που προκύπτουν για τον αγρότη είναι πολλαπλά αφού η ολοκλήρωση των σχεδίων αγροτικού αναδασμού οδηγεί σε:

1. Καλύτερη οργάνωση των γεωργικών μονάδων.
2. Διευκόλυνση στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών.
3. Μείωση του χρόνου μετάβασης των αγροτών στις γεωργικές τους μονάδες μέσω της βελτίωσης της αγροτικής οδοποιίας.
4. Αξιοποίηση της εγκαταλειμμένης γεωργικής γης.
5. Διευκόλυνση στη μηχανοποίηση της γεωργίας .
6. Μείωση του κόστους κατασκευής εγγειοβελτιωτικών, αρδευτικών και άλλων έργων υποδομής .
7. Μείωση του κόστους παραγωγής .
8. Αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας .
9. Μεγαλύτερο γεωργικό εισόδημα .

7.3. ΔΙΑΝΟΙΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση, ανάπτυξη και η προστασία των δημοσίων και μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, οι καλύτερες συνθήκες

διαβίωσής του ορεινού πληθυσμού και η ανάπτυξη του τουρισμού. Το δασικό οδικό δίκτυο, προκειμένου να είναι προσπελάσιμο, απαιτεί τη συνεχή βελτίωσή του, ενώ εξυπηρετεί κυρίως τους παρακάτω σκοπούς:

1. Την εκμετάλλευση των δασών και δασικών εκτάσεων, με την ευρύτερη έννοιά της, που περιλαμβάνει όλες τις συναφείς φάσεις από την αναδάσωση και καλλιέργεια των δασοσυστάδων μέχρι την συγκομιδή των δασικών προϊόντων.

2. Την πρόσβαση προς στις υφιστάμενες τεχνικές εγκαταστάσεις όπως δασοφυλάκεια, παρατηρητήρια, δασικοί οικισμοί, κ.λ.π. εγκαταστάσεις μεταποίησης δασικών προϊόντων δασικά φυτώρια, εκτροφεία θηραμάτων, κ.λπ.

3. Την εκμετάλλευση των λειτουργιών του δάσους που αναφέρονται τόσο στον τουρισμό και στην αναψυχή, που βρίσκονται εντός των δασικών περιοχών. Την συγκομιδή (παραλαβή και μετατόπιση) των προϊόντων και κυρίως του ξύλου και ρητίνης και τη μεταφορά τους από τον τόπο υλοτόμησης μέχρι τους τόπους συγκέντρωσης ή τα κέντρα επεξεργασίας ή κατανάλωσής τους.

4. Την διακίνηση του προσωπικού που ασχολείται με την διαχείριση και προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων από κάθε κίνδυνο.

(Δράση 4.3.3. ΠΑΑ 2014-2020)

8. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΑ 2021-2027 Ή ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

8.1 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΡΟΥ

1) ΈΡΓΟ: ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΥΧΕΡΟΥ

1.1. ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΥΧΕΡΟΥ

Το εν λόγω έργο, αγροτικού χαρακτήρα, αφορά τη μελέτη για την υπογειοποίηση του αρδευτικού συστήματος του κάμπου Τυχερού, το οποίο περιλαμβάνει τα αγροκτήματα των περιοχών Τυχερού-Φυλακτού, Θυμαριάς και Γεμιστής. Σημειώνεται ότι το παρόν έργο συμπεριλαμβάνει έκταση 29.000 στρεμμάτων καλλιεργήσιμων και αρδεύσιμων εν συνόλω. Το κόστος κατασκευής εκτιμάτε **13.000.000€**

Εντός του Φεβρουαρίου **2021** αναμένεται να γίνει η δημοπράτηση της μελέτης προϋπολογισμού **1.281.328€** και για τα οποία υπάρχει διασφαλισμένη πίστωση από Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

1.2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΤΑΛΟΥ ΣΤΟΝ ΠΕΠΛΟ ΤΗΣ Δ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΦΕΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ.

Η κατασκευή του έργου εκτιμάται στα **7.500.000€** και συμπεριλαμβάνει την άρδευση **7.500** στρεμμάτων.

Υπάρχει ολοκληρωμένη μελέτη κατασκευής του έργου, οποία έχει κατατεθεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αναμένοντας να προκηρυχθεί κάποιο μέτρο του ΠΑΑ που να προβλέπει κατασκευή αρδευτικών συστημάτων για να ενταχθεί.

1.3.Επιπλέον, στα πλαίσια του Π.Α.Α. 2021-2027 να προβλεφθεί έγκαιρα η δυνατότητα εκτέλεσης αντιστοίχων έργων με τα ΟΠΑΑΧ του Γ'ΚΠΣ, όπως μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (βελτίωση –εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων), μικρές λιμνοδεξαμενές, έργα πρόσβασης στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία) κλπ, σε ορεινά και μειονεκτικά Δημοτικά Διαμερίσματα.

1.4.Έργα Αναδασμών

1.5.Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου

Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση, ανάπτυξη και η προστασία των δημοσίων και μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, οι καλύτερες συνθήκες διαβίωσής του ορεινού πληθυσμού και η ανάπτυξη του τουρισμού.

1) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ 5ης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2014-2020 ΜΕΤΡΟ 4

Ένα μόνο έργο με ημερομηνία ένταξης 2/7/2019 και συγκεκριμένα για την Δράση 4.3.1. (πάνω των 2,2εκ €), υπάρχει για ολόκληρη την Θράκη και συγκεκριμένα για τον νομό Έβρου που αφορά:

2.1.«ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΟΕΒ ΕΡΥΘΡΟΠΟΤΑΜΟΥ» με προϋπολογισμό ένταξης 10.018.500€ με ημερομηνία προέγκρισης Δημοπράτησης από την ΕΥΔ ΠΑΑτην 7/09/2020 (ΚΩΔ ΟΠΣΑΑ 0011231844).

2) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ 4ης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»

Μέσω του «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»», είχε προγραμματισθεί η κατασκευή στο Μέτρο 125 (Α) των κάτωθι έργων:

- I) **«ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ»**, προϋπολογισμού 4.200.700 ευρώ. Αφορά εκσυγχρονισμό δικτύου 27.000 στρεμμάτων για το οποίο υπάρχει ώριμη μελέτη.
- II) **«ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΥΧΕΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΈΒΡΟΥ»** αφορά 40.000 στρέμματα προϋπολογιζόμενης δαπάνης 38 εκ. ευρώ. Για το έργο αυτό υπάρχει ώριμη μελέτη για τα πρώτα 10.000 στρέμματα η οποία δημοπρατήθηκε το 2008. Για την άρδευση των υπόλοιπων στρεμμάτων το ΥΠΑΑΤ ανέλαβε να καλύψει το κόστος της μελέτης και εν συνεχεία των αντίστοιχων αρδευτικών έργων.
- III) **«ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΙΣ ΗΜΙΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ»** και μετατροπή των ξερικών εκτάσεων σε αρδευτικές.
- IV) **«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΑΓΩΓΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΥΠΡΙΝΟΥ»** με το οποίο θα αρδεύεται έκταση 5.000 στρέμματα συνολικού προϋπολογισμού 8 εκατ. ευρώ.
- V) **«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΚΑΦΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ»** μετά την έγκριση των περιβαλλοντικών της μελετών.

Επιπλέον, στα πλαίσια του ΠΑΑ. 2007-2013 **«ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»** υπάρχει η δυνατότητα εκτέλεσης αντιστοίχων έργων με τα ΟΠΑΑΧ του Γ'ΚΠΣ, όπως **μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (βελτίωση –εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων), έργα πρόσβασης στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία)** κλπ, σε ορεινά και μειονεκτικά Δημοτικά Διαμερίσματα. Αφορούν τις Δημοτικές Ενότητες (πρώην Δήμους): Βύσσας, Διδυμοτείχου (εκτός του Δ.Δ. Διδυμοτείχου), Κυπρίνου, Μεταξάδων, Ορφέα (Δ.Δ. Κυριακής, Μαυροκκλησίου, Μικρού Δέρειου), Σουφλίου (Δ.Δ. Δαδιάς, Οικισμοί Σιδηρούς & Γιαννούλητου Δ.Δ. Σουφλίου), Τριγώνου, Τυχερού (Δ.Δ. Λευκίμης), Ορεστιάδας (εκτός του Δ.Δ. Ορεστιάδας).

8.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΠΗΣ

3) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΠΑΑ 2021-2027 Η ΤΟ ΝΕΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΩΝ:

1.1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΚΟΜΨΑΤΟΥ /ΙΑΣΜΟΥ

Επί του ποταμού Κομψάτου τροφοδοτείται από αμιγώς ελληνικά ύδατα. Το φράγμα θα αρδεύσει 300.000 στρ. του κάμπου της Κομοτηνής και το κόστος του σύμφωνα με την τελευταία μελέτη ανέρχεται μαζί με τα δίκτυα διανομής περίπου στα 200 εκ ευρώ τα οποία όμως μπορεί να εκταμιευθούν σταδιακά.

Σήμερα ο κάμπος Κομοτηνής αρδεύεται από περίπου 5.000 γεωτρήσεις. Η απόφαση αυτή για την εκμετάλλευση των υπόγειων υδάτων πάρθηκε πριν από περίπου 50 χρόνια όταν βρέθηκαν τότε τα πρώτα υπόγεια νερά από την τότε ΥΕΒ (Υπηρεσία Εγγείων Βελτιώσεων) έναντι της τότε μελέτης του φράγματος (υπήρχε μελέτη για το φράγμα από τότε και μακέτα του φράγματος στην ΑΤΕ Κομοτηνής) **γιατί το φράγμα θεωρήθηκε ακριβό.**

Αξιολογώντας λοιπόν την υφιστάμενη κατάσταση επισημαίνουμε τα εξής

α) Οι περιβαντολογικές συνέπειες της χρήσης των υπόγειων υδάτων είναι πλέον εμφανείς.

- υπαλμύριση και ερημοποίηση παράλιας παραλίμνιας ζώνης .
- μείωση παραγωγικότητας λόγω της εναπόθεσης των νιτρικών στο έδαφος

-ιδιαίτερα υψηλό περιβαντολογικό αποτύπωμα της άρδευσης λόγω της μεγάλης ενέργειας που απαιτείται για την λειτουργία των χιλιάδων γεωτρήσεων.

-όξυνση του προβλήματος της καταλληλότητας του πόσιμου νερού λόγω της υπεράντλησης του υπόγειου υδροφορέα.

β) Το κόστος των 5.000 γεωτρήσεων με το εξοπλισμό τους ανέρχεται περίπου στα 150 εκ ευρώ. Αν υπολογίσουμε και τις γεωτρήσεις που στέρεψαν αλλά και εκείνες που αντικαταστάθηκαν λόγω ζημιάς (πολλές και δυο φορές) το συνολικό ποσό που επενδύθηκε από το κράτος και τους αγρότες **φτάνει τα 300 εκ ευρώ** .Το ετήσιο κόστος λειτουργίας

ανέρχεται στα 15 εκ ευρώ (ΔΕΗ και συντήρηση)

γ) Η αντιπλημμυρική προστασία που θα παρέχει στη κατάντι περιοχή είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Τα ανωτέρω δείχνουν ότι το φράγμα καλύπτει πλήρως τη σχέση οφέλους / κόστους και είναι πρώτης προτεραιότητας.

Αν συνεχίσουμε με το σημερινό σύστημα άρδευσης με τη χρήση των υπογείων υδάτων, είναι σίγουρο ότι τα επόμενα χρόνια θα έχουμε ακόμη πιο έντονη την μείωση της αγροτικής παραγωγής, την υφαλμύριση του υπόγειου υδροφορέα και κατά συνέπεια του αγροτικού εισοδήματος η οποία μοιραία θα οδηγήσει σε εγκατάλειψη της υπαίθρου και την δημιουργία τεράστιου δημογραφικού προβλήματος στη Ροδόπη.

Το φράγμα είναι η λύση για την αντιστροφή της σημερινής καταστροφικής κατάστασης στον κάμπο της Ροδόπης .

1.2. Επιπλέον, στα πλαίσια των ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Π.Α.Α. 2014 -2020 και 2021-2027 πρέπει να προβλεφθεί έγκαιρα η δυνατότητα εκτέλεσης αντιστοίχων έργων με τα ΟΠΑΑΧ του Γ΄ΚΠΣ, όπως μικρά εγχειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (βελτίωση –εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων), έργα πρόσβασης στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία) κλπ, σε ορεινά και μειονεκτικά Δημοτικά Διαμερίσματα.

1.3. Παροχή νερού για άρδευση σε καπνοπαραγωγούς που δεν έχουν πρόσβαση σε αρδευτικό δίκτυο.

Επιλογή συγκεκριμένων περιοχών που δεν υπάρχει πρόσβαση σε σταθερής παροχής άρδευση. Σχεδιασμός και εγκατάσταση λιμνοδεξαμενών που θα παρέχουν αρδευτικό νερό στις συγκεκριμένες περιοχές και δικτύου διανομής. Απαιτείται χρηματοδότηση για μελέτη και υλοποίηση του έργου. Επιλέξιμες περιοχές στο Δήμο Αρριανών Φιλύρας και στο Δήμο Μαρώνειας Σαππών, (σχετικές προμελέτες της εταιρείας ΕΥΕΡΓΟΣ Α.Ε.).

1.4. Έργα Αναδασμών

1.5. Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου

Σκοπός είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση, ανάπτυξη και η προστασία των δημοσίων και μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, οι καλύτερες συνθήκες διαβίωσής του ορεινού πληθυσμού και η ανάπτυξη του τουρισμού.

2.) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ 4ης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ– ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»

Μέσω του «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ» είχε προγραμματισθεί η υλοποίηση του έργου :

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΚΟΜΨΑΤΟΥ (ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΙΑΣΜΟΥ)», εκτιμώμενου κόστους κατασκευής 60 εκατ. € (βλ. εκπόνηση της αντίστοιχης οριστικής μελέτης στο κεφάλαιο «Δημόσια Έργα του Γ' ΚΠΣ»)

Επίσης στα πλαίσια του Δ' Προγραμματικής Περιόδου μέσω του «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ» ολοκληρώνονται τα έργα του ΠΕΠ ΑΜΘ :

I) «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΙΑΣΙΟΥ» προϋπολογισμού 18.453.345€, με χρηματοδότηση από το ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ» 2 εκατ.€ περίπου.

II) «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΕΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΔΡΟΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΕΔΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΜΘ», προϋπολογισμού 2.500.000€ που αφορά το σύνολο της περιφέρειας Μακεδονίας – Θράκης.

Επιπλέον, στα πλαίσια του Π.Α.Α. 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ» υπάρχει η δυνατότητα εκτέλεσης αντιστοίχων έργων με τα ΟΠΑΑΧ του Γ' ΚΠΣ, όπως μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (βελτίωση –εκσυγχρονισμός

αρδευτικών δικτύων), έργα πρόσβασης στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία) κλπ, σε ορεινά και μειονεκτικά Δημοτικά Διαμερίσματα.

Αφορούν τις Δημοτικές Ενότητες (πρώην Δήμους):

Ιάσμου (εκτός του Δ.Δ Ιάσμου) και τον

Σώστου.

Επίσης αφορά τις κοινότητες Ορχάνης και Κεχρού.

8.3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΑΝΘΗΣ

1) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΠΑΑ 2021-2027 Η ΤΟ ΝΕΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

1.1. Μετά την απόφαση του ΣΤΕ το 2020 με την οποία απορρίφθηκε η Ακύρωση και Αίτηση Αναστολής της Ορνιθολογική Εταιρεία και άλλων Περιβαλλοντικών φορέων της από 29-9-2008 ΚΥΑ έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, για το δημοπρατημένο έργο «ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ -ΕΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ» με προϋπολογισμό 57.000.000€ και την αντίστοιχη Β Φάση «ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ-Έργα μεταφοράς και διανομής νερού στη περιοχή Α2» προϋπολογισμού Μελέτης 54.000.000 €, επιβάλλεται πλέον η υλοποίηση του έργου με την εξεύρεση νέας χρηματοδότησης ίσως από το ΝΕΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ή το νέο ΠΑΑ 2021-2027

1.2. Επιπλέον, στα πλαίσια του Π.Α.Α. 2014 -2020 και 2021-2027 να προβλεφθεί έγκαιρα η δυνατότητα εκτέλεσης αντιστοίχων έργων με τα ΟΠΑΑΧ του Γ'ΚΠΣ, όπως μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (βελτίωση –εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων), έργα πρόσβασης στις αγροτικές

εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία) κλπ, σε ορεινά και μειονεκτικά Δημοτικά Διαμερίσματα.

1.3. Παροχή νερού για άρδευση σε καπνοπαραγωγούς που δεν έχουν πρόσβαση σε αρδευτικό δίκτυο.

Επιλογή συγκεκριμένων περιοχών που δεν υπάρχει πρόσβαση σε σταθερής παροχής άρδευση. Σχεδιασμός και εγκατάσταση λιμνοδεξαμενών που θα παρέχουν αρδευτικό νερό στις συγκεκριμένες περιοχές και δικτύου διανομής. Απαιτείται χρηματοδότηση για μελέτη και υλοποίηση του έργου. Επιλέξιμες περιοχές στην ορεινή περιοχή της Ξάνθης (σχετικές προμελέτες της εταιρείας ΕΥΕΡΓΟΣ Α.Ε.)

1.4. Έργα Αναδασμών

1.5. Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου

Σκοπός είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση, ανάπτυξη και η προστασία των δημοσίων και μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, οι καλύτερες συνθήκες διαβίωσής του ορεινού πληθυσμού και η ανάπτυξη του τουρισμού.

2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ 4ης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»

Μέσω του «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»» υλοποιούνται τα έργα:

I) «ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ -ΕΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ».

Το έργο εντάχθηκε στο ΠΑΑ 2007-2013 στις 5-11-2008 με προϋπολογισμό 50.538.500€ και κωδικό έργου 2008ΣΕ08180008, η δημοπράτηση του πραγματοποιήθηκε στις 20-1-2009 με ανοικτό διεθνή διαγωνισμό. Ο συμβατικός χρόνος περαίωσης του έργου είναι 36 μήνες.

II) «ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ -ΕΡΓΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Α2».

Το έργο εντάχθηκε στο ΠΑΑ 2007-2013 το 2009 με προϋπολογισμό 57.000.000€ και κωδικό έργου 2009ΣΕ08180001, η δημοπράτηση του πραγματοποιήθηκε στις 20-1-2009, υπήρξε προσωρινός Ανάδοχος αλλά με τις εξελίξεις των προσφυγών για την υλοποίηση του Α' έργου ακυρώθηκε.

A. ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

29-7-2003 Εγγραφή στη ΣΑΜ 081(Κ.Α.2003ΣΜ0810005) της μελέτης με τίτλο «ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΙΣ ΠΕΔΙΑΔΕΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΕΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ ΕΚ/2000/60)» με προϋπολογισμό 4.700.000 € και **εγκεκριμένη πίστωση 100.000 €** του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

26-01-2004 Δημοπράτηση της μελέτης

26-10-2004 Υπογράφηκε η σύμβαση εκπόνηση της μελέτης

05-05-2005 Εγκρίθηκε η Προκαταρκτική Γεωλογική Μελέτη

17-11-2005 Αυξήθηκε η εγκεκριμένη πίστωση αμοιβής της μελέτης σε 1.054.000€ από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

15.12.2005 Εγκρίθηκε η Προκαταρκτική Μελέτη των Υδραυλικών και των Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων.

25.04. 2006 Εγκρίθηκε η Γεωργοτεχνικο-οικονομική Μελέτη,

12-10-2006 Αυξήθηκε η εγκεκριμένη πίστωση αμοιβής της μελέτης σε 3.000.000€ από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

19.03. 2007 Εγκρίθηκε η Γεωλογική Προμελέτη του Ν. Ξάνθης

26.03. 2007 Εγκρίθηκε η Γεωτεχνική Μελέτη

29-10-2007 Αυξήθηκε ο προϋπολογισμός της μελέτης σε 5.700.000€ για την επέκταση της σύμβασης σε στάδιο οριστικής μελέτης των έργων άρδευσης της περιοχής Α2

- 06.12. 2007** Εγκρίθηκε η Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΠΕ) για το σύνολο των έργων του Ν. Ξάνθης,
- 12.12. 2007** **και**
εγκρίθηκε η Υδραυλική και Ηλεκτρομηχανολογική Προμελέτη των έργων
- 22.01. 2008**
κεφαλής και μεταφοράς και διανομής νερού της περιοχής Α2 του Ν. Ξάνθης
- 10-04-2008** Αυξήθηκε ο προϋπολογισμός της μελέτης σε 6.700.000€ για την επέκταση της σύμβασης σε στάδιο οριστικής μελέτης των έργων άρδευσης της περιοχής Α1
- 17-07-2008** Από το ΥΠΟΙΟ εντάχθηκε στο ΠΔΕ 2008 το έργο με προϋπολογισμού 50.000.000€
- 29-09-2008** Έκδοση ΚΥΑ έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Υπ. Πολιτισμού και Υπ. Ανάπτυξης)
- 27-10-2008** Έγκριση οριστικής μελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το ΥΠΑΑΤ
- 03-11-2008** Εγκρίθηκε η οριστική μελέτη Έργων Κεφαλής
- 05-11-2008** Απόφαση Ένταξης του έργου «ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ-ΈΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ» στο ΠΑΑ 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής»
- 06-11-2008** Απόφαση Δημοπράτησης του έργου «ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ- ΈΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ», Έγκριση της Διακήρυξης του διαγωνισμού του παραπάνω έργου με ημερομηνία δημοπράτησης την 20-1-2009.
- 26-11-2008** Κατάθεση Αίτησης Ακύρωσης και Αίτησης Αναστολής της από 29-9-2008 ΚΥΑ έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, από την Ορνιθολογική Εταιρεία και άλλους Περιβαλλοντικούς φορείς.
- 22-12-2008** Έγκριση οριστικής μελέτης του έργου «ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ- Έργα μεταφοράς και διανομής νερού περιοχής Α2»

30-12-2008 Απόφαση Ένταξης του έργου «ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΝΕΣΤΟ ΣΤΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ- Έργα μεταφοράς και διανομής νερού στη περιοχή Α2» στο ΠΑΑ 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατατζής», **Απόφαση Δημοπράτησης του έργου «...- Έργα μεταφοράς και διανομής νερού περιοχής Α2»**

20-1-2009 Δημοπράτηση του έργου «...-ΕΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ»

11-2-2009 Κατακύρωση του έργου «...-ΕΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ», αρ πρωτ 8924/128/11-2-2009

5-3-2009 Αποστολή από την ΔΤΜΚ προς το Ελεγκτικό Συνέδριο (Κλιμάκιο Συμβάσεων) του φακέλου για τον προ συμβατικό έλεγχο του έργου «...-ΈΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ»,

7-4-2009 Απάντηση Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου «ΕΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ»,

Τρέχουσες εξελίξεις 2009-2020:

I) Παρά την παραπάνω θετική γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου «ΕΡΓΑ ΚΕΦΑΛΗΣ», **εκδόθηκε διαταγή αναστολής ισχύος της ΚΥΑ Περιβαλλοντικών Όρων του έργου, μέχρι την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης.** Ύστερα από την δυσμενή εξέλιξη αυτή το Υπουργείο **δεν** προχώρησε δια μέσου της αρμόδιας Διεύθυνσης Τεχνικών Μελετών Κατασκευών (ΔΤΜΚ) στη υπογραφή συμφωνητικού για το έργο «ΕΡΓΩΝ ΚΕΦΑΛΗΣ».

Η αίτησης ακύρωσης από την Ορνιθολογική Εταιρεία και άλλους Περιβαλλοντικούς φορείς αρχικά θα εκδικαζόταν στις 6-5-2009 αλλά στην συνέχεια αναβλήθηκε πολλές φορές, αλλά τελικά απορρίφθηκε το 2020.

II) Επίσης δεν υλοποιήθηκε η διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού (Μάρτιος 2009) για το δεύτερο κατά σειρά έργο «Έργα μεταφοράς και διανομής νερού περιοχής Α2» που αφορούν την άρδευση έκτασης 57.620 στρ. η οποία περιλαμβάνει τα χωριά Μυρωδάτο, Άβδηρα, Βελόνη, Μάνδρα και Πεζούλα προϋπολογισμού Μελέτης 54 εκατ. €.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η σκοπιμότητα του έργου βασίζεται στην ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος της υπαλμύρισης στις πεδιάδες των δύο Νομών, Ξάνθης και Ροδόπης. Διαπιστώθηκε όμως ότι τα διαθέσιμα ύδατα από τον ποταμό Νέστο, ύστερα και από την διακρατική συμφωνία Ελλάδος-Βουλγαρίας για τα νερά του Νέστου του 1996, μόλις επαρκούσαν για την αντιμετώπιση των αναγκών του Νομού Ξάνθης.

Ως εκ τούτου η άρδευση της πεδιάδας του Νομού Ροδόπης αποδεσμεύθηκε από τα νερά του ποταμού Νέστου τα οποία μεταφέρονται και διανέμονται πλέον για την άρδευση και την αποκατάσταση του υπογείου υδροφορέα της πεδιάδας του Νομού Ξάνθης, έκτασης 305.000 στρεμμάτων.

Η άρδευση του Νομού Ροδόπης εκτάσεως 677.000 στρεμμάτων θα γίνει μέσω της αποταμίευσης νερού από την κατασκευή τριών φραγμάτων, η οποία ούτως ή άλλως είναι οικονομικότερη λύση για τον νομό Ροδόπης απ' ό τι η μεταφορά νερού από τον ποταμό Νέστο. Ήδη εκπονείται στα πλαίσια του ΕΠΑΑ-ΑΥ 2000-2006 (Επιχ. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Γ' ΚΠΣ) η μελέτη του Φράγματος Ιάσμου σε οριστικό στάδιο, με δυνατότητα αποταμίευσης 160 εκατ. κυβικά μέτρα νερό.

Τα «**Έργα Κεφαλής**» δηλαδή όλα τα έργα από την υδροληψία στους Τοξότες μέχρι και το συγκρότημα αντλιοστασίων στην Κυψέλη, θα εξυπηρετήσουν την έκταση των 242.200 στρ. Η περιοχή Α1 έκτασης 62.800 στρ. εξυπηρετείται αυτοτελώς από τον αγωγό Α1 (συνολική έκταση $242.200+62.800=305.000$ στρέμματα), τροφοδοτούμενος από διώρυγα του υφιστάμενου αρδευτικού έργου Θαλασσιάς – Κρεμαστής. Ο προϋπολογισμός των έργων ανέρχεται σε 50.538.500 € και είναι το έργο που δημοπρατήθηκε στις 20-1-2009, με συμβατικό χρόνο περαίωσης 36 μήνες.

Τα «**Έργα μεταφοράς και διανομής νερού περιοχής Α2**» αφορούν την άρδευση έκτασης 57.620 στρ. η οποία περιλαμβάνει τα χωριά Μυρωδάτο, Άβδηρα, Βελόνη, Μάνδρα και Πεζούλα και παρουσιάζει τα μεγαλύτερα προβλήματα υπαλμύρισης. Ο προϋπολογισμός των έργων αυτών ανέρχεται σε 54 εκατ. €.

Στα πλαίσια της σύμβασης της μελέτης εκπονείται επίσης σε οριστικό στάδιο η μελέτη των έργων της περιοχής Α1. Η **περιοχή Α1 έκτασης 62.800 στρεμμάτων** περιλαμβάνει τα χωριά Δέκαρχο, Ορφανό, Εύλαλο, Μικροχώρι, Άβατο, Εράσμιο, Ζηλωτή, Δάφνη και Μάγγανα, καθώς και εκτάσεις που ανήκουν στα χωριά Κυψέλη, και Εξοχή. Έχει καταταγεί δεύτερη κατά σειρά προτεραιότητας από πλευράς αντιμετώπισης της υφαλμύρινσης. Ο προϋπολογισμός των έργων εκτιμάται σε 55 εκατ. €.

Πέραν της κατασκευής του κυρίως έργου θα υλοποιηθούν και τα κάτωθι υποέργα:

- ✓ Απαλλοτριώσεις
- ✓ Αποζημιώσεις ηρτημένης εσοδείας.
- ✓ Δαπάνες για ΟΚΩ.
- ✓ Υπηρεσίες Αρχαιολογίας

Το έργο θα συμβάλει στην εξυπηρητήσει των αρδευτικών αναγκών 242.000 στρεμμάτων της πεδιάδας του Νομού Ξάνθης, στην ορθολογική διαχείριση του διαθέσιμου νερού άρδευσης στην μείωση απωλειών αρδευτικού νερού στην μείωση του κόστους παραγωγής – αύξηση του εισοδήματος των αγροτών , στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων.

Επίσης προγραμματίζεται η υλοποίηση των παρακάτω έργων

II) «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΖΩΝΗΣ Α2»
συνολικού προϋπολογισμού 54εκατ. €. Ολοκληρώθηκε η οριστική μελέτη των δικτύων άρδευσης έκτασης 57.260 στρεμμάτων στις περιοχές των Δήμων Αβδήρων, Μυρωδάτου, Βελόνης, Πεζούλας και Μάνδρας. Το έργο εντάχθηκε στις 29/12/2008 στο πρόγραμμα «**ΠΑΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ 2007-2013**»

III) «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΖΩΝΗΣ Α1»
συνολικού προϋπολογισμού 55 εκατ. € περίπου. Εκπονείται σε οριστικό στάδιο η μελέτη αρδευτικών δικτύων σε έκταση 62.820 στρεμμάτων στις περιοχές Δεκαρχο, Ορφανό, Εύλαλο, Μικροχώρι, Άβατο, Εράσμιο, Ζηλωτή, Δάφνη, Μάγκανα, Κυψέλη και Εξοχή.

Επιπλέον, στα πλαίσια του **Π.Α.Α. 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»** υπάρχει η δυνατότητα εκτέλεσης αντιστοίχων έργων με τα ΟΠΑΑΧ του Γ΄ΚΠΣ, όπως **μικρά εγχειροβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (βελτίωση –εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων), έργα πρόσβασης στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις (αγροτική οδοποιία) κλπ, σε ορεινά και μειονεκτικά Δημοτικά Διαμερίσματα.**

9.ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η επίτευξη του στόχου της οικονομικής περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας για τους παραγωγούς της Θράκης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη δυνατότητα **μεταφοράς έρευνας και καινοτομίας** στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, και κυρίως από την παροχή της **αναγκαίας συμβουλευτικής υποστήριξης** στους παραγωγούς, η οποία θα πρέπει βασίζεται στην ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών στην παραγωγή, επιτρέποντας την αποδοτική χρήση των πόρων και συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση του κόστους των γεωργικών εισροών, στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων της παραγωγής καθώς και στην αύξηση της παραγωγικότητας, της ποιότητας, της ασφάλειας και της ιχνηλασιμότητας των παραγόμενων γεωργικών προϊόντων.

Θα πρέπει, επιπλέον, να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της μελλοντικής ΚΑΠ, η οποία καλείται να υπηρετήσει τους μεγάλους ευρωπαϊκούς στόχους που θέτει η Πράσινη Συμφωνία μέσω της στρατηγικής “Από το αγρόκτημα στο πιάτο” και της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα, οι παραγωγοί της Θράκης, θα κληθούν, μεταξύ άλλων, να εφαρμόσουν μειώσεις στη χρήση λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και αντιβιοτικών.

Γι’ αυτό το λόγο, ο προτεινόμενος Κανονισμός για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ (Άρθρο 13), ορίζει ότι στη νέα ΚΑΠ οι γεωργικές συμβουλές θα πρέπει να καλύπτουν υποχρεωτικά την ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών στη γεωργία.

Παράλληλα, και πέραν των κανονιστικών υποχρεώσεων, η μεταφορά έρευνας και καινοτομίας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, μπορεί να διασφαλίσει μεγαλύτερο εισόδημα για τους παραγωγούς από την αγορά, καθώς είναι ιδιαίτερα μεγάλη η ζήτηση από πλευράς καταναλωτικού κοινού για προϊόντα που έχουν παραχθεί με βιώσιμο τρόπο και είναι σε θέση να το τεκμηριώσουν, μέσω της ψηφιοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας, ενώ από την άλλη πλευρά η λεγόμενη

γεωργία άνθρακα, δηλ. η εφαρμογή γεωργικών πρακτικών, όπως η ευφυής γεωργία, που μειώνουν το αποτύπωμα άνθρακα ή αυξάνουν την αποθήκευσή του στο έδαφος, αποτελεί μία ευκαιρία εναλλακτικού εισοδήματος για τους παραγωγούς μέσω της πώλησης πιστώσεων στην αγορά άνθρακα (π.χ. σε βιομηχανίες που “μολύνουν”), ή σε αγοραστές που συμβάλλονται με τους παραγωγούς με την προϋπόθεση ότι παράγουν με αυτό τον τρόπο (εταιρείες τροφίμων, λιανεμπόριο).

Σε αυτό το πλαίσιο, η οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα των παραγωγών και συλλογικών σχημάτων της ΠΑΜΘ και της Θράκης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευφυή συμβουλευτική, ώστε να είναι σε θέση όχι μόνο να ενισχύσουν το εισόδημά τους, να είναι ανταγωνιστικοί και περιβαλλοντικά βιώσιμοι, αλλά και για να υπηρετήσουν και τους στόχους της μελλοντικής ΚΑΠ. Συνεπώς, ο στόχος του ψηφιακού μετασχηματισμού δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά στο επίπεδο της ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών, όπως αναφέρθηκε προηγούμενα, αλλά και στο επίπεδο της πλαισίωσης και στήριξης των παραγωγών από ένα αποτελεσματικό Σύστημα Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (ΣΓΓΚ) που θα έχει ως επίκεντρο την ευφυή συμβουλευτική. Προς την κατεύθυνση αυτή, είναι αναγκαίο η ΠΑΜΘ να καταγράψει, να συσπειρώσει και να ενισχύσει όλους τους φορείς που εμπλέκονται στο περιφερειακό ΣΓΓΚ (γεωργικούς συμβούλους, ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς, παρόχους υπηρεσιών ευφυούς γεωργίας), αλλά και να τους κατευθύνει και συντονίσει ώστε να διασφαλιστεί η στήριξη των παραγωγών και των συλλογικών τους σχημάτων με βάση τα ιδιαίτερα περιφερειακά-τοπικά χαρακτηριστικά και ανάγκες.

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

Κρίσιμο θεωρείται το ζήτημα της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού και της επιτακτικής αναγκαιότητας της ανανέωσης του γεωργικού δυναμικού της Θράκης που αποτελεί, άλλωστε και έναν από τους 9 στόχους της μελλοντικής Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Οι νεοεισερχόμενοι στον κλάδο, είτε πρόκειται για τη συνέχιση λειτουργίας υφιστάμενης εκμετάλλευσης είτε για την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης, έχουν συστηματικά αναδείξει τη δυσκολία πρόσβασης σε γη και σε χρηματοδότηση ως τα κυριότερα εμπόδια. Αυτό υπογραμμίστηκε σε έρευνα που δημοσίευσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Νέων Γεωργών (CEJA) τον Σεπτέμβριο του 2017 σχετικά με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της γεωργικής δραστηριότητας που ασκείται από τους νέους γεωργούς.

Η ηλικιακή διάρθρωση της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα της ΠΑΜΘ δεν διαφοροποιείται σημαντικά από το μέσο όρο της χώρας.

Το 2019 το μεγαλύτερο μέρος των απασχολούμενων αγροτών στην ΠΑΜΘ συγκεντρώνεται στις κλάσεις ηλικίας 45 ετών. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό απασχόλησης που αντιστοιχεί στις κλάσεις ηλικίας μέχρι 44 ετών περιορίστηκε με εντονότερο ρυθμό, με αποτέλεσμα η συνολική απώλεια θέσεων εργασίας στο διάστημα της τριετίας 2017-2019 (5.426 άτομα) να προέρχεται κατά τα 2/3 από τις νεότερες κλάσεις ηλικίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή είναι αναγκαία, καταρχάς, η βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων του 1^{ου} και του 2^{ου} πυλώνα της ΚΑΠ και ειδικότερα:

- ✓ Η παραχώρηση προτεραιότητας στους γεωργούς νεαρής ηλικίας, όταν πρόκειται να ληφθεί η βασική ενίσχυση από το εθνικό/περιφερειακό απόθεμα
- ✓ Πιο στοχευμένος σχεδιασμός των μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, πέραν των ειδικών μέτρων στήριξης των νέων γεωργών, με προτεραιοποίηση τους σε επιχορηγήσεις, δάνεια ή εγγυήσεις, ειδικά σχεδιασμένα για να βοηθήσουν την ανάπτυξη των αγροτικών επιχειρήσεων, ή στην παροχή συμβουλών σχετικά με τον καλύτερο τρόπο για να εισέλθουν οι γεωργοί νεαρής ηλικίας στη γεωργία.

Πέραν όμως του αποτελεσματικότερου σχεδιασμού και στόχευσης των εργαλείων της ΚΑΠ, χρειάζεται ευρύτερος εθνικός και περιφερειακός σχεδιασμός για την ανανέωση του ανθρώπινου δυναμικού, αφενός με την αξιοποίηση όλων των αναπτυξιακών και εκπαιδευτικών εργαλείων και αφετέρου με την παροχή οικονομικών και άλλων κινήτρων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Όσον αφορά τη φυτική παραγωγή για τις παραδοσιακές καλλιέργειες (σιτηρά, βαμβάκι, καπνός, ενεργειακά φυτά, κτηνοτροφικά φυτά), αναλυτικά αναφέρονται οι κατευθύνσεις στις οποίες πρέπει να κινηθεί η προσπάθεια για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας τους στα σχετικά κεφάλαια της μελέτης.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην ανάπτυξη των δενδρωδών καλλιεργειών στη Θράκη (ακτινίδια, κεράσια, επιτραπέζια και οινοποιήσιμα σταφύλια, καρύδια, φουντούκια), που παρουσιάζουν σημαντική προοπτική στην ελληνική και διεθνή αγορά και δίνουν ικανοποιητικό εισόδημα στους παραγωγούς – σήμερα, αλλά και στο μέλλον, καθώς οι καλλιέργειες αυτές παρουσιάζουν υψηλό συγκριτικό πλεονέκτημα στο πλαίσιο της γεωργίας άνθρακα, που αποτελεί σημαντική τάση, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Πρέπει, όμως, να τονιστεί ότι οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξή τους είναι:

- Η αξιοποίηση των υδάτινων πόρων στη Θράκη
- Η επιδότηση του φυτικού κεφαλαίου από το ΠΑΑ (Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης), όπως έγινε στο παρελθόν.
- Η χαμηλότοκη χρηματοδότηση από το τραπεζικό σύστημα, ιδιαίτερα στους νέους αγρότες, για τις δαπάνες πρώτης εγκατάστασης.
- Η διασφάλιση της διάθεσης των παραγομένων προϊόντων, μέσω συμβολαίων των αγροτών με τους συνεταιρισμούς και τις επιχειρήσεις που τυποποιούν, μεταποιοούν και διαθέτουν φρούτα και ξηρούς καρπούς.
- Η επιδότηση από τον ΕΛΓΑ των επενδύσεων που έχουν σχέση με την ενεργητική προστασία (π.χ. αντιχαλαζικά δίχτυα).
- Η συνεχής υποστήριξη των αγροτών στις νέες καλλιέργειες από τα στελέχη των ΚΕΑ (Κέντρα Εξυπηρέτησης Αγροτών), αλλά και τους επιστήμονες των φορέων που θα απορροφήσουν τα προϊόντα και που έχουν γνώση των απαιτήσεων της αγοράς.

Επίσης, προοπτική ανάπτυξης στον τομέα της φυτικής παραγωγής έχει ο κλάδος των λαχανικών και οσπρίων, ιδιαίτερα αν η παραγωγή τους πραγματοποιηθεί σε βιολογική βάση – κυρίως, από νέους αγρότες στο πλαίσιο συμβολαιακής γεωργίας με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα που διακινούν τα προϊόντα αυτά. Στην κατεύθυνση αυτή θα βοηθούσε σημαντικά ο καθορισμός, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ειδικών περιοχών (ζωνών) παραγωγής των προϊόντων αυτών.

Τέλος, πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα πραγματοποίησης πιλοτικών καλλιεργειών παραγωγής στέβιας, η ζήτηση της οποίας είναι αυξημένη σε διεθνές επίπεδο και παράλληλα να πραγματοποιηθεί σχετικό business plan που να αξιολογεί τη βιωσιμότητα ή μη μίας επένδυσης στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά την Κτηνοτροφία, αναλυτικά αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο τα μέτρα για την ανάπτυξη της.

Ιδιαίτερα πρέπει να τονιστούν:

- Η συμφωνία μεταξύ των εταιρειών που διακινούν τα προϊόντα της κτηνοτροφίας και των συλλογικών φορέων των κτηνοτρόφων, που έχει σχέση με τη διαμόρφωση των τιμών των κτηνοτροφικών προϊόντων σε συνδυασμό με τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά.
- Η μετατροπή των παραγωγών των νέων κτηνοτρόφων σε βιολογικές.
- Η χορήγηση χαμηλότοκων δανείων από το τραπεζικό σύστημα στους κτηνοτρόφους, που διαθέτουν μέσω συμβολαίων την παραγωγή τους στους αγοραστές των προϊόντων τους.
- Οι επιχειρήσεις παραγωγής κρέατος πουλερικών, χοιρινού κρέατος, αλλά και τις μονάδες παραγωγής βόειου κρέατος, είναι σημαντικό να έχουν προτεραιότητα στα προγράμματα του ΠΑΑ και στον αναπτυξιακό νόμο και παράλληλα να προβλεφθεί επιδότηση στο μεταφορικό κόστος εφοδίων και προϊόντων, όπως επίσης και ειδική χρηματοδότηση από το Τραπεζικό σύστημα.

- Η ανάπτυξη της μελισσοκομίας, εφόσον αυτή πραγματοποιηθεί σε συλλογική βάση και με συμβολιακή μορφή με συνεταιρισμούς και εταιρείες, που διακινούν προϊόντα μελισσοκομίας. Είναι σημαντικό ότι στις ορεινές περιοχές, όπου η κύρια ενασχόληση είναι η παραγωγή καπνού και η κτηνοτροφία, η παραγωγή προϊόντων μέλισσας μπορεί να αποφέρει ένα συμπληρωματικό εισόδημα για τις αγροτικές οικογένειες.

Όσον αφορά την αλιεία και ιδιαίτερα την ανάπτυξη των υποδομών της, αναλυτικά γίνεται αναφορά στο σχετικό κεφάλαιο της μελέτης.

Σημαντική είναι η διασύνδεση του εμπορίου και της μεταποίησης με την αγροτική παραγωγή, μέσω συμβολιακής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Οι μεταποιητικές και εμπορικές επιχειρήσεις του συνεταιριστικού και ιδιωτικού τομέα, έχοντας γνώση της αγοράς μπορούν να δείξουν τον δρόμο στους αγρότες της περιοχής για παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων που μπορούν να διατεθούν με αξιώσεις στις αγορές και να τους δίνουν ικανοποιητικό εισόδημα. Όσο μεγαλύτερο τμήμα της αγροτικής παραγωγής συμβολαιοποιηθεί, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η επιτυχία του εγχειρήματος της αγροτικής ανάπτυξης της Θράκης.

Βαρύτητα πρέπει να δοθεί στη θεσμοθέτηση κινήτρων από την Πολιτεία για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην τυποποίηση και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων στη Θράκη, με την υψηλότερη δυνατή μοριοδότηση και την υψηλότερη δυνατή επιδότηση (χωρίς την διαφοροποίηση μεταξύ μεγάλων/μικρών συνεταιριστικών και ιδιωτικών εταιρειών). Με αυτό τον τρόπο είναι εφικτό να απορροφηθεί με ικανοποιητικούς όρους η υφιστάμενη αγροτική παραγωγή, και να υπάρξουν επενδύσεις που θα οδηγήσουν σε νέες καλλιέργειες με υψηλή απόδοση στους αγρότες, στις επιχειρήσεις και στους συνεταιρισμούς.

Απαραίτητη είναι η δημιουργία υποδομών στον αγροτικό τομέα (άρδευση, αγροτική οδοποιία αναδασμοί), έτσι ώστε να παραχθούν ανταγωνιστικά προϊόντα με τη μείωση του κόστους παραγωγής και παράλληλα να προστατευθεί η αγροτική παραγωγή από την υφαλμύρωση και την κλιματική αλλαγή.

Τα έργα αυτά θα πρέπει, εφόσον υπάρχει ωριμότητα μελετών, να ενταχθούν είτε στα προγράμματα του ΠΑΑ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης&Τροφίμων, είτε στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Όσον αφορά την περιοχή του Έβρου και ιδιαίτερα του Βόρειου Έβρου, πρέπει να αποτυπωθούν το ταχύτερο δυνατό οι θέσεις για κατασκευή τόσο αρδευτικών, όσο και αντιπλημμυρικών έργων που θα στηρίξουν και θα προστατεύσουν την Αγροτική παραγωγή της περιοχής.

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην ανάληψη δράσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, με πρωταγωνιστικό ρόλο - στον ΕΛΓΑ και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης για την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου προστασίας της Αγροτικής παραγωγής της Θράκης και άμεσης/δίκαιης αποζημίωσης των αγροτών.

Πρωτοποριακή και απαραίτητη είναι η δημιουργία κέντρων εξυπηρέτησης αγροτών (ΚΕΑ), στις τρεις περιοχές της Θράκης με στόχο την επιστημονική υποστήριξη τους. Το πρόγραμμα αυτό θα φέρει τους γεωπόνους ΥΠΑΑ στο χωράφι και τους κτηνίατρους στις κτηνοτροφικές μονάδες, όπως αναλυτικά περιγράφεται στο σχετικό κεφάλαιο για τα ΚΕΑ.

Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη της ποιοτικής γεωργίας και κτηνοτροφίας (βιολογικά προϊόντα, ολοκληρωμένη διαχείριση, ΠΟΠ, ΠΓΕ), έτσι ώστε αφενός μεν να αποκτήσουν υπεραξία τα προϊόντα της Θράκης, αφετέρου να υπάρξει ουσιαστική προστασία των αγροτών, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

Παράλληλα να υπάρξει προβολή των ποιοτικών αγροτικών προϊόντων της Θράκης, έτσι ώστε να γίνουν ευρέως γνωστά και να βελτιώνονται οι τιμές διάθεσης τους.

Πέραν αυτών, πιλοτικά θα μπορούσαν όλες οι παραγωγές, δύο περιοχών (για παράδειγμα της Σταυρούπολης, Ξάνθης και μέρος της Σαμοθράκης) να μετατραπούν σε βιολογικές, γεγονός που θα τις κάνει πιο ελκυστικές στην προσέλκυση τουριστών. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει τόνωση της οικονομίας τους, τόσο στον πρωτογενή όσο και στον τριτογενή τομέα.

Όλη η προσπάθεια για την ανάπτυξη της ποιοτικής γεωργίας και κτηνοτροφίας στη Θράκη μπορεί να υποστηριχθεί από το ΔΠΘ, τους γεωπόνους και κτηνοτρόφους του συνεταιριστικού και ιδιωτικού τομέα, και φυσικά από το επιστημονικό προσωπικό των κέντρων εξυπηρέτησης αγροτών.

Πρέπει να προχωρήσει η εξυγίανση και περαιτέρω ανάπτυξη των συλλογικών σχημάτων των αγροτών της Θράκης (συνεταιρισμοί και ομάδες) παραγωγών. Υπάρχουν αξιόλογες συνεταιριστικές οργανώσεις στη Θράκη, οι οποίες με την κατάλληλη υποστήριξη από το τραπεζικό σύστημα της χώρας μας, μπορούν να αναπτυχθούν περισσότερο και να υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα τα μέλη τους. Επίσης, πρέπει να έχουν υψηλή μοριοδότηση για ένταξη τους στα αναπτυξιακά προγράμματα του ΠΑΑ αλλά να υποστηριχθούν και με τα προγράμματα άλλων υπουργείων (Ανάπτυξης, Εργασίας κλπ).

Ειδικότερα θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα έτσι ώστε οι δύο οργανώσεις ΕΑΣ Ξάνθης και ΕΑΣ Ορεστιάδας, που βρίσκονται σε επίπεδο διαπραγματεύσεως με πτωχευτικούς οργανισμούς, για το πρόγραμμα εξόφλησης των οφειλών τους, να οδηγηθούν σε προγράμματα που διευκολύνουν την εύρυθμη λειτουργία τους με παράλληλη μακρόχρονη εξόφληση των οφειλών τους.

Η Πολιτεία, ο συνεταιριστικός και ιδιωτικός τομέας, καθώς επίσης και το τραπεζικό σύστημα, να αναπτύξουν μια νέα σχέση εμπιστοσύνης με τους αγρότες της Θράκης.

Το ενδιαφέρον όλων πρέπει να είναι συνεχές και να αποδεικνύεται εμπράκτως με δράσεις και συμπεριφορές, που να διευκολύνουν τους παραγωγούς στις δραστηριότητές τους. Για παράδειγμα, το κόστος μεταφοράς των αγροτικών προϊόντων και των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιούνται από τους αγρότες της Θράκης να τύχει επιδότησης από την Πολιτεία.

Η πρόσβαση των αγροτών της Θράκης - και ιδιαίτερα των νέων αγροτών - στα προγράμματα του ΠΑΑ να γίνεται με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους και οι αποζημιώσεις αυτών, που υφίστανται καταστροφές από ακραία καιρικά φαινόμενα, να γίνεται γρήγορα και στο μεγαλύτερο

δυνατό ποσοστό επί των ζημιών τους.

Τέλος, για να υλοποιηθούν όλα όσα αναφέρονται στη μελέτη μας είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί μία διαχρονική και διακομματική ομάδα, που να θέσει χρονοδιαγράμματα επίτευξης της στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης της Θράκης, που να ξεπερνά τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, να συντονίζει τις προσπάθειες των αγροτών και να τις συνδέει με συνεταιρισμούς και επιχειρήσεις. Κυρίως, όμως, να δίνει μία ιδιαίτερη διάσταση στην αγροτική ανάπτυξη της Θράκης, η οποία δεν θα είναι ούτε ευκαιριακή ούτε κομματική, αλλά καθαρά εθνική και διαχρονική.

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Αλέξανδρος Κοντός

Γενικός Διευθυντής ΣΕΚΕ Α.Ε.
Πρ. Υπουργός ΥΠΑΑΤ

Χρήστος Αυγουλάς

Ομότιμος Καθηγητής ΓΠΑ
Πρ. Γενικός Γραμματέας ΥΠΑΑΤ

Δημήτρης Παπαγιαννίδης

Γενικός Διευθυντής Υπουργείου
Υποδομών & Μεταφορών,
Πρ. Γενικός Γραμματέας ΥΠΑΑΤ

Έλλη Τσιφόρου

Γενική Διευθύντρια ΓΑΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Εμμανουήλ Σαραντίδης

Γενικός Διευθυντής Α.Σ.Ξάνθης

Βασίλης Αμπαρτζίδης

Γεωπόνος ΣΕΚΕ Α.Ε.
